

Interreg

Co-funded by
the European Union

Romania - Hungary

interreg-rohu.eu

Kézműves kultúrák fenntartása
Păstrarea culturilor meșteșugărești
Sustaining Craft Cultures

Kézműves kultúrák fenntartása
Păstrarea culturilor meșteșugărești
Sustaining Craft Cultures

ÍRTA
SCRIS DE
WRITTEN BY
Heller Zsolt

Debrecen, 2026

Kézműves kultúrák fenntartása

Írta

Heller Zsolt

Szakmai lektorálás:

Bihari Nagy Éva

Kiadja

Hajdú-Bihar Vármegye Önkormányzata

Felelős kiadó

Pajna Zoltán

a Hajdú-Bihar Vármegyei Közgyűlés elnöke

Fordította

Moza-Venter Andrea Monika

Nyomta és szerkesztette:

PROJEKTOR RD

Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

Fotók

DELA KÖNYVKIADÓ

Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

ISBN 978-963-7194-34-4

A kiadvány a „Romanian-Hungarian Cross-Border Cultural Living Lab” című,
ROHU00618 azonosítószámú projekt keretében készült.

Debrecen, 2026

Tartalomjegyzék

Cuprins

Table of content

Köszöntő Bun venit Welcome	6
Előszó Cuvânt înainte Foreword	8
IFJ. FAZEKAS ISTVÁN – fazekas – Nádudvar IFJ. ISTVÁN FAZEKAS – olar – Nádudvar IFJ. ISTVÁN FAZEKAS – potter – Nádudvar	11
PORKOLÁB BENEDEK – bőrműves – Nádudvar BENEDEK PORKOLÁB – meşter pielar – Nádudvar BENEDEK PORKOLÁB – leather craftsman – Nádudvar	16
SÁRKÁNY SZABOLCS – fazekas, kályhakészítő – Albis SZABOLCS SÁRKÁNY – olar, fabricant de sobe – Albiş SZABOLCS SÁRKÁNY – potter, stove maker – Albiş	20
PÁZMÁN IDA – szövő – Nagyvárád IDA PÁZMÁN – ţesătoare – Oradea IDA PÁZMÁN – weaver – Oradea	26
BONDÁR HAJNALKA – szalma-csuhé fonó – Nagyszalonta HAJNALKA BONDÁR – împletitoare de paie şi foi de porumb – Salonta HAJNALKA BONDÁR – straw and corn husk weaver – Salonta	32
BONDÁR ZSOLT – kosárfonó – Nagyszalonta ZSOLT BONDÁR – împletitor de coşuri – Salonta ZSOLT BONDÁR – basket weaver – Salonta	38
BEREK ELZA – mézeskalács készítő – Nagyszalonta ELZA BEREK – producătoare de turtă dulce – Salonta ELZA BEREK – gingerbread maker – Salonta	45
PÓLINÉ HASAS MÁRIA – fazekas – Rév MÁRIA PÓLINÉ HASAS – olar – Vadu Crişului MÁRIA PÓLINÉ HASAS – potter – Vadu Crişului	50
TÓTH BEÁTA – gyöngyfűző – Nagyvárád BEÁTA TÓTH – creatoare de bijuterii din mărgele – Oradea BEÁTA TÓTH – bead jewellery maker – Oradea	55

MAGYAR ZITA – fazekas – Debrecen	62
ZITA MAGYAR – olar – Debrecen	
ZITA MAGYAR – potter – Debrecen	
RADICS LÁSZLÓ – mézeskalácsos – Debrecen	67
LÁSZLÓ RADICS – producător de turtă dulce – Debrecen	
LÁSZLÓ RADICS – gingerbread maker – Debrecen	
GYÖNYÖRÚNÉ ERDEI JUDIT – szűrrátét készítő – Sáránd	72
JUDIT GYÖNYÖRÚNÉ ERDEI – realizatoare de aplicații pentru copii – Sáránd	
JUDIT GYÖNYÖRÚNÉ ERDEI – sheepskin coat appliqué maker – Sáránd	
RÁCZ ERIKA – ötvös, ékszerkészítő – Berettyóújfalu	77
ERIKA RÁCZ – aurar, creator de bijuterii – Berettyóújfalu	
ERIKA RÁCZ – goldsmith, jewellery designer – Berettyóújfalu	
GYŐRI BALÁZS – faműves – Derecske	82
BALÁZS GYŐRI – sculptor în lemn – Derecske	
BALÁZS GYŐRI – wood sculptor – Derecske	
KONYÁRI SÁNDOR – rézműves – Debrecen	87
SÁNDOR KONYÁRI – meșter prelucrător de cupru – Debrecen	
SÁNDOR KONYÁRI – copper craftsman – Debrecen	
JAKÓ JOLÁN – mézeskalács készítő – Érmihályfalva	92
JOLÁN JAKÓ – producător de turtă dulce – Valea lui Mihai	
JOLÁN JAKÓ – gingerbread maker – Valea lui Mihai	
DEZSŐNÉ BORBÉLY EMMA – szövő – Hajdúszoboszló	97
EMMA DEZSŐNÉ BORBÉLY – țesătoare – Hajdúszoboszló	
EMMA DEZSŐNÉ BORBÉLY – weaver – Hajdúszoboszló	
OLÁH JÁNOS – fafaragó – Érsemjén	104
JÁNOS OLÁH – sculptor în lemn – Șimian	
JÁNOS OLÁH – wood sculptor – Șimian	
KOVÁCS KATALIN – szövő – Nagyvárad	109
KATALIN KOVÁCS – țesătoare – Oradea	
KATALIN KOVÁCS – weaver – Oradea	
DR. PAPP LÁSZLÓNÉ – szövő – Debrecen	116
DR. PAPP LÁSZLÓNÉ – țesătoare – Debrecen	
DR. PAPP LÁSZLÓNÉ – weaver – Debrecen	

Köszöntő

Bun venit

Welcome

 A magyar népi kultúra sokszínűségét a magyar nyelv csodálatos világa mellett, a magyar néprajz egyedisége adja. A szellemi műveltség eszközein túl, az anyagi kultúránk szépsége vitathatatlanul meghatározta az őseink életét és azontúl a ma emberének életét is. A magyar népviselet és a magyar díszítőművészet jellemzői évszázados hagyományokra épülve öröklődtek át és foglalják el helyüket napjaink kulturális örökségében.

Ennek az örökségnek a megtartása, továbbörökítése gyermekeink és unokáink számára az egyik legnemesebb feladat, melyet a népi kismesterségek képviselői magukra vállalva mutatnak meg az általuk alkotott eszközökkel, használati tárgyakkal.

Róluk és mesterségükről szól ez a kiadvány, példázva azt, hogy a népi kultúránk megjelenítését határunkon innen és túl milyen hittel és alkotásvággyal teszik. Olyan szolgálat ez, amelynek segítségével a magyar néprajz elemeinek szépsége generációról-generációra száll.

Köszönettel tartozunk ezért nekik, hisz mindegyik nem kevesebbet tesznek fel, mint egy egész életet.

Pajna Zoltán

elnök

Hajdú-Bihar Vármegye Önkormányzata

 Diversitatea culturii populare maghiare se datorează naturii unice a etnografiei maghiare, pe lângă lumea minunată a limbii maghiare. Dincolo de instrumentele culturii intelectuale, frumusețea culturii noastre materiale a modelat fără îndoială viețile strămoșilor noștri și, dincolo de asta, viețile oamenilor de astăzi. Caracteristicile costumelor populare maghiare și ale artelor decorative maghiare au fost transmise de-a lungul secolelor de tradiție și ocupă astăzi un loc important în patrimoniul nostru cultural.

Păstrarea și transmiterea acestui patrimoniu copiilor și nepoților noștri este una dintre cele mai nobile sarcini pe care reprezentanții meșteșugurilor populare și-au asumat-o pentru a demonstra prin instrumentele și obiectele de uz cotidian pe care le creează.

Această publicație este despre ei și despre meșteșugul lor, ilustrând credința și impulsul creativ cu care reprezintă cultura noastră populară atât în interiorul, cât și în afara granițelor noastre. Este un serviciu care ajută la transmiterea frumuseții etnografiei maghiare din generație în generație.

Le suntem recunoscători, deoarece ei dedică nimic mai puțin decât întreaga lor viață acestui demers.

Pajna Zoltán
președinte
Consiliul Județean Hajdú-Bihar

 The diversity of Hungarian folk culture is due to the unique nature of Hungarian ethnography, in addition to the wonderful world of the Hungarian language. Beyond the instruments of intellectual culture, the beauty of our material culture has undoubtedly shaped the lives of our ancestors and, beyond that, the lives of people today. The characteristics of Hungarian folk costumes and Hungarian decorative arts have been passed down through centuries of tradition and today occupy an important place in our cultural heritage.

Preserving and passing on this heritage to our children and grandchildren is one of the noblest tasks that representatives of folk crafts have taken on, demonstrating it through the tools and everyday objects they create.

This publication is about them and their craft, illustrating the faith and creative impulse with which they represent our folk culture both within and beyond our borders. It is a service that helps to pass on the beauty of Hungarian ethnography from generation to generation.

We are grateful to them, because they dedicate nothing less than their entire lives to this endeavour.

Zoltán Pajna
president
Hajdú-Bihar County Council

Előszó

Cuvânt înainte

Foreword

 A magyar népi kultúra a világ hagyományrendszereinek egyik legösszetettebb és legnagyobb belső változatosságot mutató formája. Bár első megközelítésben ez a kijelentés sablonosnak tűnhet, a magyar néphagyomány, valamint a néprajzi jelenségek mélyebb vizsgálata egyértelműen igazolja annak valóság tartalmát.

A népi kismesterségek képviselői hidat alkotnak a néphagyomány – mint szellemi műveltség –, valamint a társadalmi és anyagi kultúra világa között. Ők nem csupán értik a folklór és az általuk megmunkált anyag sajátosságait, hanem aktív őrzői és éltetői is annak a hagyományvilágnak, amely a magyar népi kultúra alapját képezi.

A kötet olyan népi kismesterek életútját, szemléletmódját és szakmai hitvallását mutatja be, akik a történeti Magyarország határain innen és túl egyaránt meghatározó szerepet játszanak a népi kultúra fennmaradásában. Tevékenységük központi célja, hogy a magyar népi műveltség sokfélesége, formai és tartalmi gazdagsága fennmaradjon, s a jövő generációi számára is hozzáférhetően megmutassa az ember és természet közötti hagyományos kapcsolatrendszer sajátos szimbiózisát. A kötetben szereplő mesterek munkája egyúttal jól szemlélteti, hogy a lokális közösségek hagyományai – a regionális formakincs, a technológiai sajátosságok és a helyi folklór – képesek voltak túlélni a társadalmi, gazdasági és történelmi átalakulásokat, és évszázadokon át apáról fiúra öröklődtek.

A portrékból kitűnik, hogy napjainkban egyre kevesebben vállalják életcélként e hagyományok továbbörökítését. Akik mégis így tesznek, megszállott elhivatottsággal és rendíthetetlen eltökéltséggel dolgoznak azért, hogy a magyar identitástudat megőrzéséhez hozzájáruljanak. Számukra ez a tevékenység nem csupán mesterség, hanem küldetés, amelynek felelősségét büszkén viselik.

Az iparosodás és a modernizáció folyamatai jelentős mértékben átalakították a kézművesség társadalmi szerepét, mégis az itt bemutatott életpályák egyértelmű bizonyítékai annak, hogy a hagyományosos kézműves mesterségek továbbéltetése a jelenkorban is releváns és nélkülözhetetlen.

 Cultura populară maghiară este una dintre cele mai complexe și diverse forme de cultură tradițională din lume. Deși această afirmație poate părea la prima vedere un clișeu, o examinare mai aprofundată a tradițiilor populare maghiare și a fenomenelor etnografice confirmă în mod clar veridicitatea ei.

Reprezentanții meșteșugurilor populare formează o punte între tradiția populară – ca și cultură intelectuală – și lumea culturii sociale și materiale. Ei nu numai că înțeleg caracteristicile folclorului și materialele cu care lucrează, dar sunt și gardieni activi și perpetuatori ai lumii tradiției care stă la baza culturii populare maghiare.

Acest volum prezintă poveștile de viață, perspectivele și crezurile profesionale ale meșterilor populari care joacă un rol decisiv în conservarea culturii populare atât în interiorul, cât și în afara granițelor Ungariei istorice. Scopul central al activităților lor este de a păstra diversitatea și bogăția culturii populare maghiare în ceea ce privește forma și conținutul și de a arăta generațiilor viitoare simbioza unică dintre om și

natură. Opera măștrilor prezentați în acest volum ilustrează, de asemenea, în mod clar modul în care tradițiile comunităților locale – formele regionale, caracteristicile tehnologice și folclorul local – au reușit să supraviețuiască transformărilor sociale, economice și istorice și au fost transmise din tată în fiu de-a lungul secolelor.

Portretele arată că, în prezent, din ce în ce mai puțini oameni se dedică transmiterii acestor tradiții ca misiune a vieții lor. Cei care fac acest lucru lucrează cu o dedicație obsesivă și o determinare neclintită pentru a contribui la păstrarea identității maghiare. Pentru ei, această activitate nu este doar un meșteșug, ci o misiune, responsabilitatea pe care o poartă cu mândrie.

Industrializarea și modernizarea au transformat în mod semnificativ rolul social al meșteșugului, însă parcursurile profesionale prezentate aici sunt o dovadă clară că continuarea meșteșugurilor tradiționale este încă relevantă și indispensabilă în zilele noastre.

 Hungarian folk culture is one of the most complex and diverse forms of traditional culture in the world. Although this statement may seem like a cliché at first glance, a closer examination of Hungarian folk traditions and ethnographic phenomena clearly confirms its veracity.

Representatives of folk crafts form a bridge between folk tradition – as intellectual culture – and the world of social and material culture. Not only do they understand the characteristics of folklore and the materials they work with, but they are also active guardians and perpetuators of the world of tradition that underpins Hungarian folk culture.

This volume presents the life stories, perspectives and professional beliefs of folk craftsmen who play a decisive role in preserving folk culture both within and beyond the borders of historical Hungary. The central aim of their activities is to preserve the diversity and richness of Hungarian folk culture in terms of form and content and to show future generations the unique symbiosis between man and nature. The work of the masters presented in this volume also clearly illustrates how the traditions of local communities – regional forms, technological characteristics and local folklore – have managed to survive social, economic and historical transformations and have been passed down from father to son over the centuries.

The portraits show that, at present, fewer and fewer people are dedicating themselves to passing on these traditions as their life's mission. Those who do so work with obsessive dedication and unwavering determination to contribute to the preservation of Hungarian identity. For them, this activity is not just a craft, but a mission, a responsibility they bear with pride.

Industrialisation and modernisation have significantly transformed the social role of craftsmanship, but the professional journeys presented here are clear evidence that the continuation of traditional crafts is still relevant and indispensable today.

IFJ. FAZEKAS ISTVÁN - fazekas - Nádudvar

IFJ. ISTVÁN FAZEKAS - olar - Nádudvar

IFJ. ISTVÁN FAZEKAS - potter - Nádudvar

 A „nádudvari fazekas” fazekas családba született. Az ősei dokumentáltan 1714 óta készítik a településen a fekete kerámiát. Megszakíthatatlan láncolatként öröklődik apáról fiúra a mesterség tizenegy generáció óta. Az évszázadok alatt összeforrta a nádudvari fekete kerámia és a Fazekas család neve.

A fekete kerámia az egyik legősibb technikája a kerámia készítésnek. Ma is kő dörzsölésével mintázzák az edényeket, amelyet „síkálsnak” neveznek és fatüzelésű kemencében égetik az edényeket.

Azért alakulhatott ki Nádudvaron a fazekasság, mert rendkívül jó alapanyaggal rendelkezik a település a fekete kerámia készítéséhez. A magas vastartalmú agyag teszi lehetővé a szép bársonyos fekete szín kialakulását. Ma is helyi agyagból készítik a kerámiákat, melyeket kb. két méter mélyről bányásznak ki. Az eszközök az évszázadok alatt szinte semmit sem változtak, csak a lábbal hajtós korongot váltotta le a villanymotor.

A szakember munkáinak, illetve a nádudvari fekete kerámiának, két meghatározó stílusjegye van. Az egyik a csillogó fekete színe, a másik a kavicsolt (síkált) díszítménye.

Nádudvar és a fekete kerámia az évszázadok alatt elválaszthatatlanok lettek egymástól. Az ott élő emberek természetesnek tartják a meglétét, ez az ő jellegzetességük és büszkéjük rá.

Egy nemzetnek népi kultúrája adja meg a sajátosságát, ezekben kapaszkodva lehet erősíteni akár települési, vagy nemzeti szinten is az identitást. Ifj. Fazekas Istvánnak nem is lehet fon-

tosabb feladata annál, mint, hogy ezeket az értékeket továbbadja, továbbörökítse a következő generációknak. 2009-ben megnyitotta a bemutatóházát, ahol a saját munkái mellett a családi hagyaték 300 éves munkássága is helyet kap.

Kiállítások: Több mint száz önálló kiállítása volt Magyarországon és a határon túl is. Kiemelkedő a Milánói világkiállítás (2015).

Díjai többek között:

1996-ban Népi Iparművész cím;

Országos fazekas pályázat 1997 II. díj, 1998 Különdíj, 1999 I. díj;

III. Nemzetközi fazekas fesztivál 2004 I. díj, 2014 I. díj;

Folk Trend díj 2017;

2019-ben Príma díj;

2021-ben Nádudvar Város Pro Urbe díja;

Mihalkó Gyula díj 2025.

🇷🇴 „Olarul din Nádudvar” s-a născut într-o familie de olari. Strămoșii săi fabrică ceramică neagră în sat încă din 1714. Meseria a fost transmisă din tată în fiu într-un lanț neîntrerupt de unsprezece generații. De-a lungul secolelor, numele familiei Fazekas a devenit sinonim cu ceramica neagră din Nádudvar.

Ceramica neagră este una dintre cele mai vechi tehnici de fabricare a ceramicii. Chiar și astăzi, vasele sunt modelate prin frecarea lor cu o piatră, un proces cunoscut sub numele de „síkalás”, și apoi arse într-un cuptor cu lemne.

Olaritul s-a dezvoltat în Nádudvar deoarece localitatea dispune de materii prime extrem de bune pentru fabricarea ceramicii negre. Conținutul ridicat de fier al argilei permite formarea unei frumoase culori negre catifelate. Chiar și astăzi, ceramica este fabricată din argilă locală, care este extrasă de la o adâncime de aproximativ doi metri. Unelte au rămas practic neschimbate de-a lungul secolelor,

doar roata olarului acționată cu pi-ciorul fiind înlocuită cu un motor electric.

Munca meșterului și ceramica neagră din Nádudvar au două caractéristici stilistice definitorii. Una este culoarea neagră lucioasă, iar cealaltă este decorul pietruit (șle-fuit).

Nádudvar și ceramica neagră au devenit inseparabile de-a lungul secolelor. Oamenii care locuiesc acolo consideră existența acestora ca fiind ceva firesc; este trăsătura lor caracteristică și sunt mândri de ea.

Cultura populară a unei națiuni îi conferă unicitate, iar aderarea la aceste valori poate consolida identitatea atât la nivel local, cât și național. István Fazekas Jr. nu are o sarcină mai importantă decât aceea de a transmite aceste valori și de a le păstra pentru generațiile viitoare. În 2009, a deschis un showroom în care, pe lângă propriile sale lucrări, este expusă și moștenirea de 300 de ani a familiei sale.

Expoziții: A avut peste o sută de expoziții personale în Ungaria și în străinătate. Expoziția mondială de la Milano (2015) este deosebit de remarcabilă.

Premii:

1996: Titlul de Artist Popular.
Concursul Național de Ceramică;
1997: Premiul II, 1998: Premiul Special, 1999: Premiul I;
III. Festivalul Internațional de Ceramică; 2004: Premiul I, 2014: Premiul I;
Premiul Folk Trend 2017;
Premiul Prima 2019;
Premiul Pro Urbe al orașului Nádudvar 2021;
Premiul Gyula Mihalkó 2025.

🇬🇧 The “potter of Nádudvar” was born into a family of potters. His ancestors have been making black pottery in the village since 1714. The craft has been passed down from father to son in an unbroken chain of eleven generations. Over the centuries, the Fazekas family name has become synonymous with black pottery in Nádudvar.

Black pottery is one of the oldest pottery-making techniques. Even today, the pots are shaped by rubbing them with a stone, a process known as “síkálás”, and then fired in a wood-fired kiln.

Pottery developed in Nádudvar because the locality has extremely good raw materials for making black pottery. The high iron content of the clay allows for the formation of a beautiful velvety black colour. Even today, the pottery is made from local clay, which

is extracted from a depth of about two metres. The tools have remained virtually unchanged over the centuries, with only the foot-powered potter’s wheel being replaced by an electric motor.

The work of the craftsman and the black pottery of Nádudvar have two defining stylistic features. One is the glossy black colour, and the other is the pitted (polished) decoration.

Nádudvar and black pottery have become inseparable over the centuries. The people who live there take its existence for granted; it is their defining feature and they are proud of it.

The folk culture of a nation gives it uniqueness, and adherence to these values can strengthen identity at both the local and national levels. István Fazekas Jr. has no more important task than to pass on these values and preserve them for future generations. In 2009, he opened a showroom where, in addition to his own works, his family’s 300-year-old heritage is also on display.

Exhibitions: He has had over a hundred solo exhibitions in Hungary and abroad. The World Exhibition in Milan (2015) is particularly noteworthy.

Awards:

1996: Title of Popular Artist;
National Ceramics Competition: 1997: Second Prize, 1998: Special Prize, 1999: First Prize;
III. International Ceramics Festival: 2004: First Prize, 2014: First Prize;
Folk Trend Award 2017;
Prima Award 2019;
Pro Urbe Award of the city of Nádudvar 2021;
Gyula Mihalkó Award 2025.

PORKOLÁB BENEDEK - bőrműves - Nádudvar

BENEDEK PORKOLÁB - meşter pielar - Nádudvar

BENEDEK PORKOLÁB - leather craftsman

Nádudvar

 Gyermekkorában mindig elvarázsolták a dédszülői, nagyszülői háznál látott lószerszámok, hajtóostorok. Az érettségi vizsgát követően a népi bőrműves szakma kitanulására a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnáziumot választotta, melynek három évig volt tanulója Benő Tamás bőrműves mester keze alatt. Később olyan mesterektől tanulhatott, mint: Terényi Gyöngyi, Győriné Fogarasi Katalin, Horváth Tibor, Hutkai László. Ma már a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium egyik bőrműves oktatója.

Fontosnak tartja a népi bőrművesség továbbörökítését a következő generációk számára, mert produktumai olyan gazdag nemzeti kincset képviselnek, melynek elvesztése mérhetetlen felelőtlenség lenne. Porkoláb Benedek szerint az elkészült tárgyak képesek egyszerre képviselni és kifejezni a nemzeti identitás meglétét, a lokális értékekhez fűződő viszonyt és a népi kultúra sokszínűségét.

Többnyire kézi szerszámokat használ, ezért munkáin a kézi varrás jelenik meg. Egyes – a bőrmunkákban kiegészítőként megjelenő – alapanyagok megformálására használ gépeket. Ilyenek a csont, szaru és réz munkák, melyek főleg záródásokban vagy felfüggesztésekben használ.

Kiállítások: 2021-ben Sárospatakon nyílt meg első önálló kiállítása. Kiállított a Pesti Vigadóban, illetve a Múcsarnokban is.

Díjak: 2022-ben Junior Prima-díj; 2023-ban a Népművészet Ifjú Mestere címet nyerhette el.

🇷🇴 În copilărie, era fascinat de echipamentul pentru cai și de cravașele pe care le vedea în casele străbunilor și bunicilor săi. După absolvirea liceului, a ales să studieze meșteșugul popular al prelucrării pieilor la Liceul de Meșteșuguri Populare din Nádudvar, unde a studiat timp de trei ani sub îndrumarea maestrului pielar Tamás Benő. Ulterior, a studiat sub îndrumarea unor maeștri precum Gyöngyi Terényi, Katalin Győriné Fogarasi, Tibor Horváth și László Hutkai. Astăzi, este unul dintre instructorii de prelucrare a pieilor la Școala Gimnazială de Artizanat Popular din Nádudvar.

El consideră că este important să transmită tradiția prelucrării populare a pieilor generațiilor viitoare, deoarece produsele sale reprezintă o comoară națională atât de bogată, încât pierderea lor ar fi o iresponsabilitate nemăsurată. Potrivit lui Benedek Porkoláb, obiectele finite sunt capabile să reprezinte și să exprime simultan identitatea națională, relația cu valorile locale și diversitatea culturii populare.

El folosește în principal unelte manuale, motiv pentru care lucrările sale sunt cusute manual. Folosește mașini pentru a modela anumite materii prime care apar ca accesorii în lucrările din piele. Acestea includ lucrări din os, corn și cupru, pe care le folosește în principal pentru fixări sau suspensii.

Expoziții: Prima sa expoziție personală a fost deschisă la Sárospatak în 2021. A expus, de asemenea, la Pesti Vigadó și Műcsarnok (Palatul Artelor).

Premii: În 2022, a câștigat premiul Junior Prima, iar în 2023, i s-a acordat titlul de Tânăra Maestru al Artei Populare.

🇬🇧 As a child, he was fascinated by the horse tack and whips he saw in his ancestors' and grandparents' homes. After graduating from high school, he chose to study the folk craft of leatherworking at the Folk Crafts High School in Nádudvar, where he studied for three years under the guidance of master leatherworker Tamás Benő. He later studied under masters such as Gyöngyi Terényi, Katalin Győriné Fogarasi, Tibor Horváth and László Hutkai. Today, he is one of the leatherworking instructors at the Folk Crafts Secondary School in Nádudvar.

He believes it is important to pass on the tradition of folk leatherworking to future generations, as his products represent such a rich national treasure that their loss would be an immeasurable irresponsibility. According to Benedek Porkoláb, finished objects are capable of simultaneously representing and expressing national identity, the relationship with local values and the diversity of folk culture.

He mainly uses hand tools, which is why his works are sewn by hand. He uses machines to shape certain raw materials that appear as accessories in leather works. These include bone, horn and copper works, which he mainly uses for fastenings or suspensions.

Exhibitions: His first solo exhibition opened in Sárospatak in 2021. He has also exhibited at Pesti Vigadó and Műcsarnok (Palace of Arts).

Awards: In 2022, he won the Junior Prima Award, and in 2023, he was awarded the title of Young Master of Folk Art.

SÁRKÁNY SZABOLCS - fazekas, kályhakészítő Albis

SZABOLCS SÁRKÁNY - olar, fabricant de sobe Albis

SZABOLCS SÁRKÁNY - potter, stove maker Albis

 Egyedi népi kerámiákat és kályha-csempéket készít. Több évtizedes tapasztalattal rendelkezik, és feleségével közösen valósítják meg munkáikat.

Tapasztalatait szívesen adja át az újabb generációnak, a fiataloknak. Sajnálatos tapasztalata, hogy a népi kerámia-készítés egy fiatal számára ma már nem tud olyan biztos megélhetést nyújtani, amelyből egy családot el lehetne tartani. Sárkány Szabolcs úgy véli, hogy a kézműves kerámia előállítás rendkívül időigényes, ezért ezt a mesterséget leginkább csak más megélhetés vagy munkahely mellett lehet végezni. Korábban Margittán dolgozott, ma már egyedül űzi a mesterségét a lakóhelyén.

Munkáival vásárokbba jár, fazekas találkozókön vesz részt. A munkáin jellemző díszítés a madár motívum, mely a Margitta népi motívumai közül a legjellemzőbb.

Mesterének Les Gábor fazekas, népi iparművész tekinti, akitől a korongozástól kezdve a díszítésig mindent megtanulhatott.

El realizează ceramică populară unică și plăci pentru sobe. Are zeci de ani de experiență și lucrează împreună cu soția sa.

Este fericit să transmită experiența sa generației tinere. Din păcate, a constatat că ceramica populară nu mai oferă un mijloc de trai sigur pentru tineri, care să le permită să întrețină o familie. Szabolcs Sárkány consideră că producția de ceramică manuală necesită foarte mult timp, astfel încât acest meșteșug poate fi practicat cel mai bine alături de un alt mijloc de trai sau de o altă slujbă. A lucrat anterior în Marghita, iar acum își practică meseria de unul singur la domiciliul său.

Își expune lucrările la târguri și participă la întâlniri dedicate ceramicii. Decoratiunea caracteristică a lucrărilor sale este motivul păsărilor, cel mai tipic dintre motivele folclorice din Marghita.

Îl consideră pe ceramistul și artistul popular Gábor Les drept maestrul său, de la care a învățat totul, de la modelare la decorare.

🇬🇧 He makes unique folk ceramics and stove tiles. He has decades of experience and works together with his wife.

He is happy to pass on his experience to the younger generation. Unfortunately, he has found that folk ceramics no longer provide a secure livelihood for young people, allowing them to support a family. Szabolcs Sárkány believes that handmade ceramics production is very time-consuming, so this craft is best practised alongside another livelihood or job. He previously worked in Margitta, and now he practices his craft independently at his place of residence.

He exhibits his work at fairs and participates in ceramics meetings. The characteristic decoration of his work is the bird motif, the most typical of the folk motifs in Marghita.

He considers the ceramist and folk artist Gábor Les to be his master, from whom he learned everything, from modelling to decoration.

PÁZMÁN IDA - szövő - Nagyvárad

IDA PÁZMÁN - țesătoare - Oradea

IDA PÁZMÁN - weaver - Oradea

 A nagymamája értette igazán a szövés mesterségét. Régen minden faluban akadt egy asszony, aki tudta, hogyan kell felvetni a szövőszéket, és eljárt a házakhoz segíteni. Diószegen ezt a feladatot Pázmán Ida nagymamája, Nagy Etelka látta el – ő lett Ida példaképe. Az ő keze alatt születtek azok az azsúros, hófehér függönyök, amelyek alatt felnőtt, és amelyeket ma is féltve őriz.

Pázmán Ida szövőszéke, amelyen 29 éve dolgozik, különleges, családi hagyaték, amely még 1862-ben készült. Amikor először ült elé, a nagymamáját látta maga előtt. 1996-ban beiratkozott a Francisc Hubic Művészeti Iskola textil szakára, ahol Holló Barina volt a mestere. Azóta főállású szövőként éli a mindennapjait.

2009-ben felvették a Romániai Országos Népművészeti Egyesületbe. Részt vesz az ország néprajzi múzeumai által évről évre szervezett kiállításokon, valamint vásárokon is. Szavai szerint minden város más-más történetet hordoz magában, más-más közönsséggel, de a szövés szeretete mindenhol ugyanúgy megérinti az embereket.

2016-ban néhány lelkes társával megalapították a Nagyvárad Kézművesház Egyesületet, ahol a hagyományőrző népi mesteriségek tanítása lett a szívügyük. Gyerekek és felnőttek egyaránt érkeznek hozzájuk, hogy megtapasztalják, milyen érzés saját kezükkel életre keltetni egy szálát, egy mintát, egy darabka múltat.

Kiállítások: Bukarest (rendszeresen), Konstanca, Szeben, Kolozsvár, Iași, Galac, Medgyes, Nagybánya, Szatmárnémeti, Temesvár és Nagyvárad.

🇷🇴 Bunica ei înțelegea cu adevărat meseria de țesătoare. Pe vremuri, în fiecare sat era o femeie care știa să monteze un război de țesut și mergea din casă în casă pentru a ajuta. În Diosig, această sarcină era îndeplinită de bunica Idei Pázmán, Etelka Nagy, care a devenit modelul Idei. Sub îndrumarea ei au fost create perdelele albe ca zăpada, sub care a crescut și pe care le prețuiește și astăzi.

Războiul de țesut al Idei Pázmán, la care lucrează de 29 de ani, este, de asemenea, o moștenire de familie specială, datând din 1862. Când s-a așezat pentru prima dată în fața lui, și-a văzut bunica înaintea ochilor. În 1996 s-a înscris la secția de textile a Școlii de Artă Francisc Hubic, unde Barna Holló a fost profesorul ei. De atunci, lucrează ca țesătoare cu normă întreagă.

În 2009, a fost acceptată în Asociația Națională de Artă Populară din România. Participă în fiecare an la expoziții organizate de muzeele etnografice din țară, precum și la târguri. În cuvintele ei, fiecare oraș are o poveste diferită de spus, cu un public diferit, dar dragostea pentru țesut atinge oamenii de pretutindeni în același mod.

În 2016, împreună cu câțiva colegi entuziaști, a înființat Asociația Casa Meșterilor din Oradea, unde predarea meșteșugurilor populare tradiționale a devenit pasiunea lor. Copii și adulți deopotrivă vin la ei pentru a experimenta senzația de a da viață cu propriile mâini unui fir, unui model, unei bucăți din trecut.

Expoziții: București (în mod regulat), Constanța, Sibiu, Cluj-Napoca, Iași, Galați, Mediaș, Baia Mare, Satu Mare, Timișoara și Oradea.

🇬🇧 Her grandmother truly understood the craft of weaving. In the old days, every village had a woman who knew how to set up a loom and went from house to house to help. In Diosig, this task was performed by Ida Pázmán's grandmother, Etelka Nagy, who became Ida's role model. Under her guidance, snow-white curtains were created, under which she grew up and which she still cherishes today.

Ida Pázmán's loom, which she has been working on for 29 years, is also a special family heirloom, dating back to 1862. When she sat in front of it for the first time, she saw her grandmother before her eyes. In 1996, she enrolled in the textile department of the Francisc Hubic Art School, where Barna Holló was her teacher. Since then, she has been working as a full-time weaver.

In 2009, she was accepted into the National Association of Folk Art in Romania. Every year, she participates in exhibitions organised by ethnographic museums across the country, as well as fairs. In her words, every city has a different story to tell, with a different audience, but the love of weaving touches people everywhere in the same way.

In 2016, together with a few enthusiastic colleagues, she founded the Oradea Craftsmen's Association, where teaching traditional folk crafts became their passion. Children and adults alike come to them to experience the sensation of bringing a thread, a pattern, a piece of the past to life with their own hands.

Exhibitions: Bucharest (regularly), Constanța, Sibiu, Cluj-Napoca, Iași, Galați, Medias, Baia Mare, Satu Mare, Timișoara and Oradea.

BONDÁR HAJNALKA - szalma-csuhé fonó Nagyszalonta

HAJNALKA BONDÁR - împletitoare de paie și foi de porumb - Salonta

HAJNALKA BONDÁR - straw and corn husk weaver - Salonta

 10 éves lehetett, amikor egy kézműves kör indult, melyet Fekete Mária, egy szomszéd néni indított, aki a saját otthonában várta a gyerekeket. A nyári táborokba különböző mestereket hívott, így lehetőség nyílt más technikákat is kipróbálni. Bondár Hajnalka ott tanult meg szalmát és csuhét fonni. Sokáig nem tudta mi szeretne lenni felnőtként, de abban biztos volt, hogy a kézműveskedés része lesz az életének. 17 évesen megszerezte a szakmai, majd egy évvel később a szalma, csuhé, gyékény fonás oktatói és népi játszóház vezetői diplomáit.

A férjével közösen 10 éve vezetik azt a kézműves kört, ahova gyerekként jártak, és ahol megismerkedtek. Azóta a kézműves körből egyesület lett.

Bondár Hajnalka úgy gondolja, hogy a „műanyag központú világban” elengedhetetlen, hogy visszanyúljunk a természethez és ne felejtjük el azokat a mesterségeket, amelyeket a nagyszüleink ránk hagytak.

A fonáshoz kevés eszköze és szerszámra van szükség; a legfontosabb egy jó olló, az alapanyagokat maga gyűjti. A gyűjtés, a szárítás, a pucolás, a szelektálás sok időt igényel, azonban fontos része a munkának. Az egyik legnagyobb feladat, amit szalmából készít, az aratókoszorú.

Kiállítások: Munkáival részt vett a „Vándorlegény” kiállításon, az „Élő Népművészet” kiállításon. Az egyesület alkotásai közül saját szervezésű kiállításai vannak.

🇷🇺 Avea aproximativ 10 ani când Mária Fekete, o vecină care primea copii în casa ei, a înființat un cerc de artizanat. Ea invita diverși maeștri la taberele de vară, oferind copiilor ocazia să încerce diferite tehnici. Hajnalka Bondár a învățat acolo să împletească paie și foi de porumb. Multă vreme nu a știut ce vrea să devină când va fi mare, dar era sigură că meșteșugurile vor face parte din viața ei. La 17 ani a obținut calificarea profesională, iar un an mai târziu a obținut diplomele în instruirea în împletitul paielor, papurei și foi de porumb și în gestionarea teatrului popular.

Împreună cu soțul ei, conduce de 10 ani cercul de artizanat la care au participat în copilărie și unde s-au cunoscut. De atunci, cercul de artizanat a devenit o asociație.

Hajnalka Bondár consideră că într-o „lume centrată pe plastic”, este esențial să ne întoarcem la natură și să nu uităm meșteșugurile pe care ni le-au lăsat bunicii noștri.

Împletitul necesită puține unelte și echipamente; cel mai important lucru este o foarfecă bună, iar ea colectează singură materiile prime. Colectarea, uscarea, curățarea și sortarea necesită mult timp, dar sunt o parte importantă a muncii. Una dintre cele mai mari sarcini pe care le întreprinde cu paie este realizarea de coroane de recoltă.

Expoziții: A participat cu lucrările sale la expoziția „Vándorlegény” (Ucenicul călător) și la expoziția „Élő Népművészet”(Arta populară vie). Asociația organizează propriile expoziții cu creațiile sale.

🇬🇧 She was about 10 years old when Mária Fekete, a neighbour who welcomed children into her home, set up a craft circle. She invited various masters to summer camps, giving children the opportunity to try out different techniques. Hajnalka Bondár learned to weave straw and corn husk there. For a long time, she did not know what she wanted to be when she grew up, but she was sure that crafts would be part of her life. At the age of 17, she obtained her professional qualification, and a year later she obtained diplomas in straw, rush and corn husk weaving and in folk theatre management.

Together with her husband, she has been running the craft circle they attended as children and where they met for 10 years. Since then, the craft circle has become an association.

Hajnalka Bondár believes that in a “plastic-centred world,” it is essential to return to nature and not forget the crafts our grandparents left us.

Weaving requires only a few tools and instruments; the most important thing is a good pair of scissors, and she collects the raw materials herself. Collecting, drying, cleaning and sorting takes a lot of time, but it is an important part of the work. One of her biggest tasks with straw is making harvest wreaths.

Exhibitions: He has participated with his works in the exhibition “Vándorlegény” (The Travelling Apprentice) and the exhibition “Élő Népművészet” (Living Folk Art). The association organises its own exhibitions with his creations.

BONDÁR ZSOLT - kosárfonó - Nagyszalonta

ZSOLT BONDÁR - împletitor de coşuri - Salonta

ZSOLT BONDÁR - basket weaver - Salonta

 Egy népművészeti tábor keretein belül ismerkedett meg a szakmával, és később Kocsor Imrénétől tanulta meg a mesterség alapjait. A táborban először fogott vesszőt a kezébe, és olyan sikerélményben volt része, hogy az 5 nap alatt 7 kosarat tudott elkészíteni. Magát is meglepte, hogy mennyire rátermett és tehetséges ebben a mesterségben.

A feleségével közösen vezet egy kézműves egyesületet immár 10 esztendeje. A kézműves egyesületen belül rendszeresen szerveznek nyári táborokat és különböző kézműves tevékenységeket gyerekeknek és felnőtteknek. Emellett képzéseket is tartanak, ahol az érdeklődők megismerkedhetnek a kosárfonás alapjaival.

A kosárfonás ősi mesterség, amit egyre kevesebben művelnek. Bondár Zsolt kosarai egyszerű, a hagyományos vonalat előnyben részesítve készülnek, tartósak és minőségi termékek. Hagyományos kosárfonó eszközöket és kellékeket használ, ugyanazokat, mint a 100 évvel ezelőtti mesterek.

Mestersége erős kezet igényel, és vallja, hogy kitartónak és ambíciózusnak kell lenni annak, aki kosárfonással szeretne foglalkozni.

Díjak, elismerések: A Hagyományok Háza több alkalommal is Mesterremeknek minősítette a kosarait.

Kiállítások: többször az Arany Palota galériájában Nagyszalontán; Nagyvárad; Marosvásárhely.

🇷🇴 A fost inițiat în acest meșteșug într-o tabără de artă populară, iar mai târziu a învățat bazele de la doamna Imre Kocsor. În tabără a luat pentru prima dată o răchită în mână și a avut atât de mult succes încât a reușit să facă șapte coșuri în cinci zile. A fost surprins de cât de priceput și talentat era în acest meșteșug.

El și soția sa conduc de zece ani o asociație de meșteșuguri. Asociația organizează în mod regulat tabere de vară și diverse activități meșteșugărești pentru copii și adulți. De asemenea, organizează cursuri de formare în care cei interesați pot învăța elementele de bază ale împletitului coșurilor.

Împletitul coșurilor este un meșteșug străvechi pe care tot mai puțini oameni îl practică. Coșurile lui Zsolt Bondár sunt simple, cu un design tradițional, durabile și de înaltă calitate. El folosește unelte și materiale tradiționale pentru împletitul coșurilor, aceleași folosite de maeștrii de acum 100 de ani.

Meseria sa necesită o mână puternică, iar el crede că oricine dorește să se dedice împletitului coșurilor trebuie să fie perseverent și ambițios.

Premii și distincții: Casa Tradițiilor i-a acordat coșurilor sale titlul de Capodoperă în mai multe rânduri.

Expoziții: de mai multe ori la Galeria Golden Palace din Salonta; Oradea; Târgu Mureș.

🇬🇧 He was introduced to this craft at a folk art camp, and later learned the basics from Mrs Imre Kocsor. At the camp, he picked up a wicker for the first time and was so successful that he managed to make seven baskets in five days. He was surprised at how skilled and talented he was at this craft.

He and his wife have been running a craft association for ten years. The association regularly organises summer camps and various craft activities for children and adults. It also organises training courses where those interested can learn the basics of basket weaving.

Basket weaving is an ancient craft that fewer and fewer people practise. Zsolt Bondár's baskets are simple, traditionally designed, durable and of high quality. He uses traditional tools and materials for basket weaving, the same ones used by masters 100 years ago.

His craft requires a strong hand, and he believes that anyone who wants to devote themselves to basket weaving must be persistent and ambitious.

Awards and distinctions: The House of Traditions has awarded his baskets the title of Masterpiece on several occasions.

Exhibitions: several times at the Golden Palace Gallery in Salonta; Oradea; Târgu Mureş.

BEREK ELZA - mézeskalács készítő
Nagyszalonta

ELZA BEREK - producătoare de turtă dulce
Salonta

ELZA BEREK - gingerbread maker
Salonta

 Békéscsabán egy egyhetes táborban tanultra meg a mézeskalács készítés alapjait. Később autodidakta módon, sok gyakorlással fejlesztette a tudását.

A mézeskalács finom, ízléses, változatos formájával és kivitelével, az év bármely időszakában lehet ajándék, dísz, vagy akár meglepetés. Berek Elza munkáit sokan ismerik és keresik.

A Bihari Kézművesek Egyesületének alapító tagja. A Nagyszalontai „Sinka István” Kézműves Körben pedig leginkább gyerekek oktatásával foglalkozik. Több éve már, hogy a nyári táboroknak elengedhetetlen programja a mézeskalács sütés és díszítés. Berek Elza által sok gyerek ismeri meg a mézeskalács-készítés fázisait, a gyúrástól a díszítésig. A táborban készített munkákból a Sinka István Kézműves Kör szervezésében, mézeskalács-falu kiállítást rendeznek.

A mézeskalács formák nagy részét üzletben vásárolja, azonban saját maga is készít egyedi darabokat pl. a nagyszalontai Csonkatorony kis- és nagy méretű formáját, vagy huszár formát.

Berek Elza kézműves munkái mindig egyediek. Két kéz csak nagyon ritkán tud ugyanolyan alkotni, így az elkészült darabok mindig különböznek valamiben, legyen az akár egy vonalvezetés vagy egy minta.

Kiállítások: Számos közös kiállításon vett részt kézműves társaival. 2025. szeptember 18. és október 12. között az Arany Palota galériájában Márkus Imre fafaragóval volt közös kiállítása. Témája a nagyszalontai Csonkatorony volt.

🇷🇴🇵🇱 A învățat bazele preparării turtei dulci într-o tabără de o săptămână la Békéscsaba. Ulterior, și-a perfecționat abilitățile prin studiu individual și multă practică.

Turtele dulci sunt delicioase, gustoase, au o varietate de forme și modele, ceea ce le face un cadou perfect, o decorațiune sau chiar o surpriză în orice perioadă a anului. Lucrările Elzei Berek sunt bine cunoscute și căutate.

Ea este membru fondator al Asociației Meșterilor din Bihor. În cadrul Cercului de Artizanat „Sinka István” din Salonta, ea se ocupă în principal de instruirea copiilor. De câțiva ani, coacerea și decorarea turtelor dulci este o parte esențială a taberelor de vară. Datorită Elzei Berek, mulți copii învață etapele preparării turtelor dulci, de la frământare până la decorare. Cercul de artizanat Sinka István organizează o expoziție de sat din turtă dulce în care sunt prezentate lucrările create în tabără.

Ea cumpără majoritatea formelor de turtă dulce din magazine, dar realizează și piese unice, cum ar fi forme mici și mari ale Turnului Ciunt din Salonta și forme de husari.

Artizanele Elzei Berek sunt întotdeauna unice. Foarte rar două mâini pot crea același lucru, așa că piesele finite diferă întotdeauna într-un fel sau altul, fie că este vorba de o linie sau de un model.

Expoziții: A participat la numeroase expoziții comune cu colegii săi meșteșugari. Între 18 septembrie și 12 octombrie 2025, a avut o expoziție comună cu sculptorul în lemn Imre Márkus la galeria Arany Palota. Tema a fost Turnul Ciunt din Salonta.

🇬🇧 She learned the basics of gingerbread making at a week-long camp in Békéscsaba. She then perfected her skills through individual study and lots of practice.

Her gingerbread cookies are delicious, tasty, they come in a variety of shapes and designs, making them a perfect gift, decoration or even a surprise at any time of the year. Elza Berek's work is well known and sought after.

She is a founding member of the Bihar Craftsmen's Association. Within the "Sinka István" Craft Circle in Salonta, she is mainly involved in teaching children. For several years now, baking and decorating gingerbread has been an essential part of summer camps. Thanks to Elza Berek, many children learn the steps involved in making gingerbread, from kneading to decorating. The Sinka István Craft Circle organises a gingerbread village exhibition showcasing the works created at the camp.

She buys most of the gingerbread moulds in shops, but she also makes unique pieces, such as small and large moulds of the Csonkatorony (The Truncated Tower of Salonta) and hussar moulds.

Elza Berek's crafts are always unique. It is very rare for two hands to create the same thing, so the finished pieces always differ in one way or another, whether it is a line or a pattern.

Exhibitions: She has participated in numerous joint exhibitions with her fellow craftsmen. Between 18 September and 12 October 2025, she had a joint exhibition with woodcarver Imre Márkus at the Arany Palota gallery. The theme was The Truncated Tower in Salonta.

PÓLINÉ HASAS MÁRIA - fazekas - Rév

MÁRIA PÓLINÉ HASAS - olar - Vadu Crișului

MÁRIA PÓLINÉ HASAS - potter - Vadu Crișului

 A fazekassággal már gyerekkorában megismerkedett, hiszen a családjukban négy generáció is ezzel a mesterséggel foglalkozott.

Családjától tanulta meg az alapokat, a tiszteletet az anyag iránt, és azt, hogy a fazekasság nemcsak mesterség, hanem életforma is. Amikor agyaggal dolgozik, kapcsolatba kerül a természet elemeivel, a földdel, vízzel, tűzzel és levegővel. A mesterség náluk családi hagyomány lett, mindhárom lányuk agyagozik.

Fontosnak tartja, hogy a fazekasság hagyományát továbbadja a fiatalabb nemzedéknek.

Az alapanyagot még mindig manuálisan ássák, a házukhoz közeli domboldalból, ahogy azt elődeink is tették. Az eszközeik többsége hagyományos. A korongon és az írókán kívül azonban néhány modernizált változtatást is alkalmaznak: gurgoló, az agyag darálásához használt hagyományos eszköz; püstő, égetőkemence. Mária elektromos korongot használ, valamint fakéseket, lyuggalókat, simítóbőrt, „metcőt”, melyeket az édesapja készített gyümölcsfából, acélos drótból és marhabőrből.

A munkáik egyik legjellegzetesebb ismertetőjegye a fehér agyag használata, amely rendkívül ritka egész Európában. A fehér alapon megjelenő motívumaik szimbolikus jelentéssel bírnak: grafikailag állatokat, szeptet, vizet és virágokat ábrázolnak, mindazokat az elemeket, amelyek a természet erejét és szépségét fejezik ki.

Az edényeiket kizárólag hagyományos sötétbarna földfestékkel díszítik, ahogy azt elődeik is tették. A fazekasság a településük kulturális örökségének része, ezért kiemelt szerepe van a helyi identitás megőrzésében.

A Bihari Kézművesek Egyesületének tagjaiként rendszeresen részt vesznek kiállításokon és rendezvényeken. Édesapja 2021-ben elnyerte a „Tezaur Uman Viu” (Élő hagyaték) címet, amely Romániában a „Népművészet Mestere” elismerésnek felel meg. Ez a cím nemcsak az ő munkáját dicséri, hanem az egész családjuk több generáción átívelő elhivatottságát is.

🇷🇴 A fost inițiată în olărit încă din copilărie, deoarece patru generații din familia ei s-au dedicat acestui meșteșug.

A învățat bazele meseriei de la familia sa, inclusiv respectul pentru material și faptul că olăritul nu este doar o meserie, ci și un mod de viață. Când lucrează cu lutul, ea intră în contact cu elementele naturii: pământul, apa, focul și aerul. Meseria a devenit o tradiție de familie, toate cele trei fiice ale sale lucrând cu lutul.

Ea consideră că este important să transmită tradiția olăritului generației tinere.

Materia primă este încă extrasă manual din dealul de lângă casa lor, la fel cum făceau strămoșii lor. Majoritatea uneltelor lor sunt tradiționale. Totuși, pe lângă roata olarului și condeii pentru decorare, folosesc și câteva adaptări modernizate: gurgoló – un instrument tradițional folosit pentru măcinarea lutului; püstő – unealtă tradițională pentru pregătirea argilei, cuptor de ardere. În prezent, Măria folosește o roată electrică de olar, precum și cuțite din lemn, perforatoare, piele pentru netezire și așa-numitul „metcő”, pe care tatăl ei le-a realizat din lemn de pom fructifer, sârmă de oțel și piele de bovină.

Una dintre cele mai caracteristice trăsături ale muncii lor este utilizarea argilei albe, extrem de rară în Europa. Motivele lor pe fond alb au o semnificație simbolică: ele reprezintă animale, vânt, apă și flori, toate elemente care exprimă puterea și frumusețea naturii.

Vasele lor sunt decorate exclusiv cu vopsea tradițională de ceramică maro închis, așa cum făceau strămoșii lor. Ceramica face parte din patrimoniul cultural al comunității lor și, prin urmare, joacă un rol cheie în păstrarea identității locale.

Ca membri ai Asociației Meșterilor din Bihor, participă regulat la expoziții și evenimente. În 2021, tatăl său a primit titlul de „Tezaur Uman Viu”, echivalentul premiului „Maestru al artei populare” din România. Acest titlu nu numai că laudă munca sa, ci și dedicarea întregii sale familii de-a lungul mai multor generații.

🇷🇴 She was introduced to pottery as a child, as four generations of her family have been dedicated to this craft.

She learned the basics of the craft from her family, including respect for the material and the fact that pottery is not just a craft, but also a way of life. When working with clay, she comes into contact with the elements of nature: earth, water, fire and air. The craft has become a family tradition, with all three of her daughters working with clay.

She believes it is important to pass on the tradition of pottery to the younger generation.

The raw material is still extracted manually from the hill near their house, just as their ancestors did. Most of their tools are traditional. However, besides the potter's wheel and the engraving tool (used for decoration), they also use some modernized adaptations: the gurgoló – a traditional tool used for grinding clay; the püstő – a traditional tool for preparing clay, a firing kiln. Mária uses an electric potter's wheel, as well as wooden knives, piercing tools, smoothing leather, and a "metcő," which were made by her father from fruitwood, steel wire, and cowhide.

One of the most characteristic features of their work is the use of white clay, which is extremely rare in Europe. Their motifs on a white background have symbolic meaning: they represent animals, wind, water and flowers, all elements that express the power and beauty of nature.

Their pots are decorated exclusively with traditional dark brown ceramic paint, as their ancestors did. Pottery is part of their community's cultural heritage and therefore plays a key role in preserving local identity.

As members of the Bihor Craftsmen's Association, they regularly participate in exhibitions and events. In 2021, her father was awarded the title of "Living Human Treasure", the equivalent of the "Master of Folk Art" award in Romania. This title not only praises his work, but also the dedication of his entire family over several generations.

TÓTH BEÁTA - gyöngyfűző - Nagyvárad

BEÁTA TÓTH - creatoare de bijuterii din mărgele - Oradea

BEÁTA TÓTH - bead jewellery maker - Oradea

 Huszonöt évvel ezelőtt egy szerzetes nővérek által szervezett kézműves táborban önkénteskedett oktatóként, ahol kétéves kislánya minden vágya egy gyöngynyaklánc volt. Bár Beáta eleinte nem akart gyöngyöt fűzni, a szervezők rábeszéltek, hogy készítsen egy nyakláncot a gyermekének. Attól a naptól kezdve beleszeretett a gyöngyfűzésbe. A nővérek segítségével a következő hónapokban elsajátított néhány alapmintát, amelyeket nagy örömmel készített el, később pedig autodidakta módon bővítette tudását.

A menet közben felmerülő nehézségeken Péter Szidónia népi iparművész segítette át, akivel még főiskolai évei során ismerkedett meg. Számára Péter Szidónia nemcsak mentor, hanem példakép is. Mély tisztelettel gondol azokra a mesterekre is, akik segítették pályája alakulását: Nagy Gyöngyire, Dcsi-Kiss Máriára és Oláh Mártára.

Egyesületeik és más szervezetek által szervezett kézműves foglalkozásokon, táborokban, workshopokon és iskolai programokban tanítja a gyöngyfűzés technikáit, gyakran más hagyományos mesterségekkel együtt.

Tóth Beáta ma is hagyományos technikával – tűvel és cérnával – készíti gyöngyékszereit, melyeket féldrágakövekkel, csiszolt üvegkristályokkal díszít.

Küldetésének tartja tudása átadását, mert hiszi, hogy így egyre többen ismerik fel a minőségi munka értékét, és talán újra természetes része lesz a családok életének a kézműveskedés, amely elődeink hagyatékát is továbbviszi.

Kiállítások: Munkáit a Hagyományok Háza által szervezett zsűrizéseken minősítette. A 2021-es XVII. Élő Népművészeti Kiállításon beválogatták három alkotását a régiós kiállításra. Helyi kiállításokon más alkotókkal együtt mutatja be munkáit.

🇷🇺 Acum douăzeci și cinci de ani, s-a oferit voluntară ca profesoară la o tabără de artizanat organizată de călugărițe, unde cea mai mare dorință a fiicei sale de doi ani era să aibă un colier din mărgеле. Deși Beáta nu voia să înșire mărgеле la început, organizatorii au convins-o să facă un colier pentru copilul ei. Din acea zi, s-a îndrăgostit de înșirarea mărgелelor. Cu ajutorul călugărițelor, a învățat câteva modele de bază în lunile următoare, pe care i-a plăcut să le realizeze, iar mai târziu și-a extins cunoștințele prin studiu individual.

Când au apărut dificultăți pe parcurs, a fost ajutată de artista populară Szidónia Péter, pe care o cunoscuse în timpul anilor de facultate. Pentru ea, Szidónia Péter nu este doar un mentor, ci și un model de urmat. De asemenea, ea nutrește un profund respect pentru măștrii care au ajutat-o să și dezvolte cariera: Gyöngyi Nagy, Mária Decsi-Kiss și Márta Oláh.

Ea predă tehnici de lucru cu mărgеле, adesea în combinație cu alte meșteșuguri tradiționale, la cursuri de artizanat, tabere, ateliere și programe școlare organizate de asociațiile lor și de alte organizații.

Beáta Tóth încă își confecționează bijuteriile din mărgеле folosind tehnici tradiționale – ac și ață – și le decorează cu pietre semiprețioase și cristale de sticlă lustruite.

Ea consideră că misiunea sa este de a transmite mai departe cunoștințele sale, deoarece crede că astfel tot mai mulți oameni vor recunoaște valoarea muncii de calitate și, poate, meșteșugurile vor redeveni o parte firească a vieții de familie, continuând moștenirea strămoșilor noștri.

Expoziții: Lucrările sale au fost evaluate la concursuri organizate de Casa Tradițiilor. La cea de-a 17-a Expoziție de Artă Populară Vie din 2021, trei dintre lucrările sale au fost selectate pentru expoziția regională. Ea își prezintă lucrările la expoziții locale alături de alți artiști.

🇬🇧 Twenty-five years ago, she volunteered as a teacher at a craft camp organised by nuns, where her two-year-old daughter's greatest wish was to have a beaded necklace. Although Beáta did not want to string beads at first, the organisers convinced her to make a necklace for her child. From that day on, she fell in love with bead stringing. With the help of the nuns, she learned a few basic patterns in the following months, which she enjoyed making, and later expanded her knowledge through individual study.

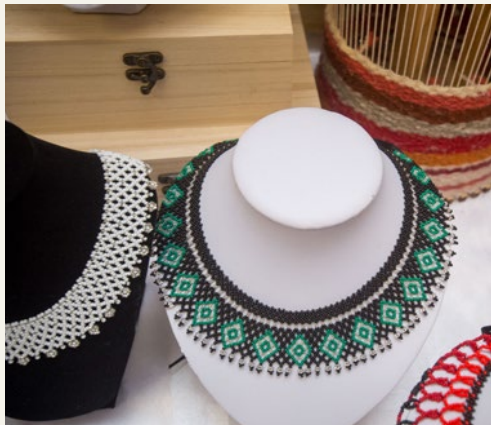
When difficulties arose along the way, she was helped by the folk artist Szidónia Péter, whom she had met during her college years. For her, Szidónia Péter is not only a mentor but also a role model. She also has deep respect for the masters who helped her develop her career: Gyöngyi Nagy, Mária Decsi-Kiss and Márta Oláh.

She teaches beadwork techniques, often in combination with other traditional crafts, at craft courses, camps, workshops and school programmes organised by their associations and other organisations.

Beáta Tóth still makes her bead jewellery using traditional techniques – needle and thread – and decorates them with semi-precious stones and polished glass crystals.

She considers it her mission to pass on her knowledge, as she believes that this will lead to more people recognising the value of quality work and, perhaps, crafts will once again become a natural part of family life, continuing the legacy of our ancestors.

Exhibitions: Her works have been evaluated in competitions organised by the House of Traditions. At the 17th Living Folk Art Exhibition in 2021, three of her works were selected for the regional exhibition. She presents her works at local exhibitions alongside other artists.

MAGYAR ZITA - fazekas - Debrecen

ZITA MAGYAR - olar - Debrecen

ZITA MAGYAR - potter - Debrecen

 Tizenöt éves korában részt vett egy Fazekas Ferenc által vezetett fazekas táborban. Később a középiskola 2. és 3. osztályában Dorogi Józsefné, „Anci nénihez” járt Nyíregyházára szakkörre, majd Debrecenben a Kézműves Szakiskolában Tóth Géza mezőtúri születésű fazekas népi iparművész volt a mestere.

Alapvetően kevés szerszámmal dolgozik. A korongozott edényekhez korongot használ, évekig az édesapja által készített masszív korong volt a társa. Emellett lapnyújtót, nyújtófát is alkalmaz, valamint házilag készített tű végű szerszámokat. Néhány hasznos faszerszám tartja még a fakést, illetve mintázófát, ecsetvéget.

2018-ban létrehozta a Kerámiakuckót. Itt úgy adja át ismereteit, hogy nem szabályokat tanít, hanem lehetőségeket mutat. Nála a kerámia nem sémák másolásáról szól, hanem arról, hogy a gyerekek és felnőttek felfedezzék, mire képesek a saját kezükkel.

Hisz abban, hogy a valódi tudás akkor születik, amikor valaki maga jön rá, mit tud létrehozni. Ezért nála a korong, az agyag, a színek és formák szabad játéktere – mindenki a saját útját járhatja be, ő pedig végigkíséri a jelenlévőket ebben.

Számára a mesterség megőrzése és továbbadása nemcsak szakmai kötelesség, hanem lelki küldetés is.

Magyar Zita szereti a meghitt, visszafogott színvilágú megnyugtató kerámiát, ami jelentést hordoz. Fontosnak tartja, hogy minden alkotása a magyar népi gyökerekből eredjen, amelyekből táplálkozik, és amelyek meghatározzák az alkotói útját.

Díjak, elismerések: népi iparművész; a népművészet ifjú mestere; „Év Ifjú Mestere” díj; Erdélyi Gábor Díj; ezeken kívül számos népművészeti és fazekasfesztivál fesztiváldíj, fődíj és nagydíj birtokosa; Hajdú-Bihari Termékdíj 2025.

Kiállítások: 2004-ben Magyarország EU csatlakozásánál ő képviselte Magyarországot a franciaországi Moulins-la-Marche-i fazekasvásáron.

🇷🇴🇵🇱 La vârsta de cincisprezece ani, a participat la o tabără de olărit condusă de Ferenc Fazekas. Mai târziu, în al doilea și al treilea an de liceu, a urmat cursuri de specialitate la Nyíregyháza, predate de Józsefné Dorogi, cunoscută sub numele de „tanti Anci”, iar apoi, la Debrecen, la Școala Profesională de Artizanat, maestrul ei a fost Géza Tóth, un olar și artist popular născut în Mezőtúr.

Ea lucrează cu foarte puține unelte. Folosește o roată de olar pentru vasele modelate la roată, iar timp de ani de zile, tovarășul său a fost o roată de olar robustă, fabricată de tatăl său. Folosește, de asemenea, un sucitor, un băț de modelat și unelte artizanale cu vârf ascuțit. Alte câteva unelte utile din lemn includ un cuțit de lemn, un băț de modelat și un vârf de pensulă.

În 2018, a înființat Kerámiakuckó. Aici, ea transmite cunoștințele sale nu prin predarea regulilor, ci prin arătarea posibilităților. Pentru ea, ceramica nu înseamnă copierea modelelor, ci descoperirea de către copiii și adulții a ceea ce pot face cu propriile mâini.

Ea crede că adevărata cunoaștere se naște atunci când cineva descoperă singur ce poate crea. De aceea, roata olarului, lutul, culorile și formele sunt un teren de joacă liber pentru ea – fiecare poate urma propria cale, iar ea îi însoțește pe cei prezenți în această călătorie.

Pentru ea, păstrarea și transmiterea meșteșugului nu este doar o datorie profesională, ci și o misiune spirituală.

Zita Magyar iubește ceramica intimă, discretă, liniștitoare, care are o semnificație. Ea consideră important ca toate creațiile sale să provină din rădăcinile populare maghiare, care o hrănesc și îi definesc calea creativă.

Premii și recunoașteri: artist popular; tânăr maestru al artei populare; premiul Tânărul Maestru al Anului; premiul Gábor Erdélyi; în plus, a câștigat numeroase premii la festivaluri de artă populară și ceramică, mari premii și distincții; Premiul pentru Produsul Hajdú-Bihar 2025.

Expoziții: În 2004, a reprezentat Ungaria la târgul de ceramică din Moulins-la-Marche, Franța, cu ocazia aderării Ungariei la UE.

🇬🇧 At the age of fifteen, she attended a pottery camp led by Ferenc Fazekas. Later, in her second and third years of high school, she took specialised courses in Nyíregyháza, taught by Józsefné Dorogi, known as “Aunt Anci”, and then, in Debrecen, at the Vocational School of Crafts, her master was Géza Tóth, a potter and folk artist born in Mezőtúr.

She works with very few tools. She uses a potter’s wheel for wheel-thrown vessels, and for years, her companion has been a sturdy potter’s wheel made by her father. She also uses a rolling pin, a modelling stick and sharp-tipped hand tools. Other useful wooden tools include a wooden knife, a modelling stick and a brush tip.

In 2018, she founded Kerámiakuckó. Here, she passes on her knowledge not by teaching rules, but by showing possibilities. For her, ceramics is not about copying patterns, but about children and adults discovering what they can do with their own hands.

She believes that true knowledge is born when someone discovers for themselves what they can create. That is why the potter’s wheel, clay, colours and shapes are a free playground for her – everyone can follow their own path, and she accompanies those present on this journey.

For her, preserving and passing on the craft is not only a professional duty, but also a spiritual mission.

Zita Magyar loves intimate, discreet, soothing ceramics that have meaning. She considers it important that all her creations come from Hungarian folk roots, which nourish her and define her creative path.

Awards and recognitions: folk artist; young master of folk art; Young Master of the Year award; Gábor Erdélyi award; in addition, she has won numerous awards at folk art and ceramics festivals, grand prizes and distinctions; Hajdú-Bihar Product Award 2025.

Exhibitions: In 2004, he represented Hungary at the ceramics fair in Moulins-la-Marche, France, on the occasion of Hungary’s accession to the EU.

RADICS LÁSZLÓ - mézeskalácsos - Debrecen

LÁSZLÓ RADICS - producător de turtă dulce Debrecen

LÁSZLÓ RADICS - gingerbread maker Debrecen

 Gyermekkorában (70 évvel ezelőtt) történt, hogy a szüleitől mézeskalácsot kért vásárfiaként. A mézeskalács készítése később, 1979-ben ismerkedett meg az apósánál, Pázmándy Lászlónál, akit igazi tanítómesterének tart.

Az alkotásai nagy részét kézzel végzi régi, örökölt szerszámokkal (faforma). Azonban a technikai fejlődés és az igények kielégítésére szükségessé vált a gépesítés, az archaikus eszközök mellett.

Nevelési, oktatási intézményekben, kézműves foglalkozásokon, szakkörökben adja át ismereteit a fiataloknak, érdeklődőknek, pedagógusoknak. Élete legmeghatározóbb élménye, hogy fiával együtt készítették több, mint 20 éven át a mézeskalácsokat.

A hagyományos, természetes anyaggal készült zsúrizett termékek (ütőfás termékek) iránti érdeklődés napjainkra megcsappant, miközben a jó minőségű darabok előállításának költsége nagyon magas.

Radics László elhivatottságához a múlt tisztelete, a mestersége iránti szeretete is hozzátartozik. Minden mesternek van egy jellegzetes stílusa, ezt az egységet talán az adja, hogy kézzel készítik a mézeskalácsot, természetes magyar alapanyagokból.

Díjai, elismerései: Hajdú-Bihar Megyei Prima díj; Debrecen város Csokonai díja; Népi Iparművész cím; a legnevesebb díj a Király Zsiga díj; a Népművészet Mestere díj; Hajdú-Bihar Megyei Minőségi Termék díj 2004., 2007., 2011.

Kiállítások: Nagyvárad, Róma, Párizs, Berlin, Moszkva

🇷🇺 Când era copil (acum 70 de ani), le-a cerut părinților să-i cumpere turtă dulce ca gustare. Mai târziu, în 1979, a învățat să facă turtă dulce de la socrul său, László Pázmándy, pe care îl consideră adevăratul său mentor.

Majoritatea creațiilor sale sunt realizate manual, folosind unelte vechi, moștenite (forme de lemn). Totuși, dezvoltarea tehnologică și necesitatea satisfacerii cerințelor au făcut necesară mecanizarea, pe lângă utilizarea uneltelor arhaice.

El transmite cunoștințele sale tinerilor, persoanelor interesate și profesorilor din instituții de învățământ, ateliere de artizanat și cluburi specializate. Cea mai marcantă experiență din viața sa a fost fabricarea de turtă dulce împreună cu fiul său timp de mai bine de 20 de ani.

Interesul pentru produsele tradiționale, realizate din materiale naturale și supuse jurizării (produse cu ciocănele) a scăzut considerabil în zilele noastre, în timp ce costurile de producție pentru piesele de înaltă calitate sunt foarte ridicate.

Dedicarea lui László Radics este însoțită de respectul pentru trecut și de dragostea pentru meseria sa. Fiecare maestru are un stil distinctiv, iar această unicitate se datorează probabil faptului că turtele dulci sunt făcute manual din ingrediente naturale maghiare.

Premii și distincții: Premiul Prima al județului Hajdú-Bihar; Premiul Csokonai al orașului Debrecen; titlul de Artist Popular; cel mai prestigios premiu, Premiul Király Zsiga; Premiul Maestru al Artei Populare; Premiul pentru Produs de Calitate al Județului Hajdú-Bihar 2004., 2007., 2011.

Expoziții: Oradea, Roma, Paris, Berlin, Moscova

🇬🇧 As a child (70 years ago), he asked his parents to buy him gingerbread as a snack. Later, in 1979, he learned how to make gingerbread from his father-in-law, László Pázmándy, whom he considers his true mentor.

Most of his creations are handmade using old, inherited tools (wooden moulds). However, technological advances and demand have made it necessary to supplement the archaic tools with mechanisation.

He passes on his knowledge to young people, interested individuals and teachers in educational institutions, craft workshops and specialised clubs. The most memorable experience of his life was making gingerbread with his son for more than 20 years.

Interest in traditional products made from natural materials and subject to jury assessment (products made with hammers) has declined considerably nowadays, while the production costs for high-quality pieces are very high.

László Radics' dedication is accompanied by respect for the past and love for his craft. Each master has a distinctive style, and this uniqueness is probably due to the fact that the gingerbread is handmade from natural Hungarian ingredients.

Awards and distinctions: First Prize of Hajdú-Bihar County; Csokonai Prize of the City of Debrecen; title of Folk Artist; the most prestigious award, the Király Zsiga Prize; Master of Folk Art Prize; Hajdú-Bihar County Quality Product Award 2004., 2007., 2011.

Exhibitions: Oradea, Rome, Paris, Berlin, Moscow

GYÖNYÖRŰNÉ ERDEI JUDIT - szűrrátét készítő Sáránd

JUDIT GYÖNYÖRŰNÉ ERDEI - realizatoare de aplicații pentru cojoc - Sáránd

JUDIT GYÖNYÖRŰNÉ ERDEI - sheepskin coat appliqué maker - Sáránd

 1993-ban a debreceni Kölcsey Ferenc Megyei-Városi Művelődési Központ Népi Játék és Kismesterségek Oktató Szakoktató-Képzőben kezdett el tanulni. Ott ismerkedett meg a szűrrátét készítésével, amely elvarázsolta. Mestere Ifj. Szidor Jánosné lett, akinek szakmai tudása és embersége példát adott a számára. Szűrrátétet készíteni anyósától tanult.

A szakoktatóképzés lezárásaként 1996-ban népi játék- és szűrrátét szakoktatói oklevelet kapott. 1996-tól tíz tanéven át tanított a sárándi művészeti iskolában szűrrátétet, valamint az előképzőben kézművességet. Célja, hogy minél több fiatal tudja és szeresse ezt a szép, kézműves mesterséget. 2005 óta készít bihari cífraszűroket.

A mintakincs tekintetében egyaránt használ bihari kehylevelékes virágmotívumokat és derecskei típusú virágmintákat. A rozetták, csücskök közül kedveli a margarétát és a csillagot, a nyargalások közül a két- és négy soros csigát, a leveles „árvácskát”, a kis hármás virágokat és a csónakos mintákat. A hosszú virágok közül a teljes körben megjelenő tulipánt, amiben a virág feje kifejezetten rá jellemző.

Alkotásait állandó jelleggel zsűrizteti. A textilgyűjtemény egyik szűrét ő készítette el a Bihari Múzeumnak.

A bihari rátétes technika, vagyis a szűrrátét kifejezetten bihari specifikum. Eredetét a Singer varrógép megjelenéséhez kötik. Nagyváradon egy ügyes és találemény bihari hímzett szűroket készítő szűrszabó találta ki, hogy a hímzett motívumokat utánozva posztórátétre varrja rá varrógéppel. A gépi varrás adta lehetőségeket kihasználva létrejött a posztó rátétes bihari cífraszűr. Ilyen szabással és motívumkinccsel az országban sehol sem készítettek szűroket.

Díjak, elismerések: Népművészet Ifjú Mestere; Népi Iparművész; Berettyóújfalú Város díja; a XV. Élő Népművészet Országos Népművészeti Kiállításon Ezüst oklevelet; 2015-ben Bronz oklevelet kapott; 2023-ban a Hagyományok Háza NIO zsűritagjai közé is felvették; Hajdú-Bihar Megyei Minőségi Termék díj 2009.

🇷🇺 În 1993, a început să studieze la Școala de Jocuri Populare și Mici Meșteșuguri a Centrului Cultural Județean-Municipal Kőlcsey Ferenc din Debrecen. Acolo a fost inițiată în arta confecționării aplicațiilor pentru cojoc (szűrrátét), care a fascinat-o. Mentorul ei a fost doamna Ij. Szidor Jánosné, ale cărei cunoștințe profesionale și omenie au constituit un exemplu pentru ea. A învățat să confecționeze aplicații pentru cojoc de la soacra ei.

După finalizarea formării profesionale, a obținut în 1996 un certificat în jocuri populare și confecționarea aplicațiilor pentru cojoc. Din 1996, a predat broderia la școala de artă din Sáránd timp de zece ani academici, precum și meșteșugitul la școala pregătitoare. Scopul ei este ca cât mai mulți tineri să cunoască și să iubească această frumoasă meserie artizanală. Din 2005, confecționează cojocuri bihorene cu aplicații tradiționale.

În ceea ce privește repertoriul de motive, folosește atât motive florale bihorene cu frunze în formă de cupă, cât și motive florale tipice din Derecske. Dintre rozetele și colțarele decorative, preferă margareta și steaua, iar dintre motivele de tip „nyargalás” – melcul cu două și patru rânduri, „panseluța” cu frunze, florile mici în grupuri de trei și motivele în formă de barcă. Dintre florile alungite, îi place lealeua ce apare pe tot cercul, în care capul florii este o caracteristică distinctivă a stilului său.

Creațiile sale sunt evaluate în mod regulat de un juriu. Ea a creat unul dintre textilele din colecția Muzeului Bihor.

Tehnica de aplicare Bihor, sau szűrrátét, este o specificitate a regiunii Bihor. Originile sale sunt legate de apariția mașinii de cusut Singer. La Oradea, un croitor dibaci și inventiv, care realiza cojocuri brodate bihorene, a inventat metoda de a imita motivele brodate prin cusături aplicate cu mașina pe postav. Profitând de posibilitățile cusăturii mecanice, s-a creat cojocul bihorean cu aplicații din postav. Un astfel de croi și un repertoriu de motive atât de bogat nu s-a realizat nicăieri altundeva în țară.

Premii și distincții: Tânăr Meșteșugar al Artei Populare; Meșter Popular în Industrie Artistică; Premiul orașului Berettyóújfalú; Diplomă de argint la a XV-a Expoziție Națională de Artă Populară „Élő Népművészet”; în 2015 a primit diplomă de bronz; în 2023 a fost inclusă în juriul NIO al Casei Tradițiilor (Hagyományok Háza); Premiul pentru Produs de Calitate al Județului Hajdú-Bihar 2009.

🇬🇧 In 1993, she began studying at the School of Folk Games and Small Crafts of the Kölcsey Ferenc County-Municipal Cultural Centre in Debrecen. There she was introduced to the art of making sheepskin coat appliqués (szúrrátét), which fascinated her. Her mentor was Mrs. Ifj. Szidor Jánosné, whose professional knowledge and humanity were an example to her. She learned to make coat appliqués from her mother-in-law.

After completing her professional training, she obtained a certificate in folk games and coat appliqué making in 1996. Since 1996, she has taught embroidery at the art school in Sáránd for ten academic years, as well as crafts at the preparatory school. Her goal is for as many young people as possible to learn about and love this beautiful craft. Since 2005, she has been making Bihar sheepskin coats with traditional appliqués.

In terms of her repertoire of motifs, she uses both Bihar floral motifs with cup-shaped leaves and typical floral motifs from Derecske. Among the decorative rosettes and corners, she prefers daisies and stars, and among the “nyargalás” motifs – the two- and four-row snail, the “pansy” with leaves, small flowers in groups of three and boat-shaped motifs. Among the elongated flowers, she likes the tulip that appears throughout the circle, in which the flower head is a distinctive feature of her style.

Her creations are regularly evaluated by a jury. She created one of the textiles in the Bihar Museum collection.

The Bihar appliqué technique, or szúrrátét, is specific to the Bihar region. Its origins are linked to the advent of the Singer sewing machine. In Oradea, a skilled and inventive tailor who made embroidered Bihar coats invented a method of imitating embroidered motifs by machine-stitching them onto broadcloth. Taking advantage of the possibilities of machine sewing, the Bihar sheepskin coat with broadcloth appliqués was created. Such a cut and such a rich repertoire of motifs have not been achieved anywhere else in the country.

Awards and distinctions: Young Craftsman of Folk Art; Folk Craftsman in Artistic Industry; Berettyóújfalú City Award; Silver Diploma at the 15th National Folk Art Exhibition “Élő Népművészet”; in 2015 she received a bronze diploma; in 2023 she was included in the NIO jury of the House of Traditions (Hagyományok Háza); Hajdú-Bihar County Quality Product Award 2009.

RÁCZ ERIKA - ötvös, ékszerkészítő
Berettyóújfalu

ERIKA RÁCZ - aurar, creator de bijuterii
Berettyóújfalu

ERIKA RÁCZ - goldsmith, jewellery designer
Berettyóújfalu

 A mesterséget a középiskolai tanulmányait követően sajátította el a debreceni Kós Károly Művészeti Szakgimnáziumban. Egykori rajztanára, L. Ritók Nóra javaslata alapján választotta a tűzománcozott dísztárgykészítő képzést.

A fémek megmunkálásához és a tűzománc kiégetéséhez modern eszközöket használ, acélszerszámokat és elektromos kemencét. Csodálatra méltónak tartja a régi mestereket, akik a fémtárgyak aprólékos megmunkálásához képesek voltak kifinomult eszközöket is előállítani.

A Bihari Népművészeti Egyesület tagja több mint 25 éve. Hálás szível gondol vissza arra, hogy a kezdetektől szakmai támogatást és biztatást kapott az egyesület egykori vezetőjétől Török Istvánné Marikától. Az egyesület tagjaként részt vesz kiállításokon, pályázatokon, kézműves vásárokon. Az ismereteit szívesen adja át a Bihari Népművészeti Egyesület által szervezett kézműves foglalkozásokon, táborokban.

Díjai: Országos Népművészeti Kiállítás (Budapest), ezüst és arany plakett; „Mesterségünk cégére-címere” Országos Kiállítás (Törökszentmiklós), különdíj; Országos Népművészeti Kiállítás (Budapest), arany plakett; „Népművészet Ifjú Mestere” cím; Népi iparművész cím; Gránátalma díj; Az év ifjú mestere díj; A Magyar Művészeti Akadémia alkotói ösztöndíja (2020-2023).

🇷🇺 🇵🇸 Și-a perfecționat meseria după ce a absolvit studiile secundare la Școala de Artă Kós Károly din Debrecen. A ales să se formeze ca și creatoare de ornamente din email la recomandarea fostei sale profesoare de artă, Nóra L. Ritók.

Folosește unelte moderne, instrumente din oțel și un cuptor electric pentru a lucra cu metale și email la foc. Admiră vechii meștri care erau capabili să producă unelte sofisticate pentru prelucrarea meticuloasă a obiectelor din metal.

Este membră a Asociației de Artă Populară Bihar de peste 25 de ani. Este recunoscătoare pentru sprijinul profesional și încurajarea pe care le-a primit de la fosta lideră a asociației, Marika Istvánné Török, încă de la început. Ca membră a asociației, participă la expoziții, concursuri și târguri de artizanat. Este fericită să transmită cunoștințele sale în cadrul atelierelor și taberelor de artizanat organizate de Asociația de Artă Populară Bihar.

Premii:

Expoziția Națională de Artă Populară (Budapesta) – plachetă de argint și plachetă de aur; Expoziția Națională „Standardul Meseriei Noastre” (Törökszentmiklós) – premiu special; Expoziția Națională de Artă Populară (Budapesta) – plachetă de aur;

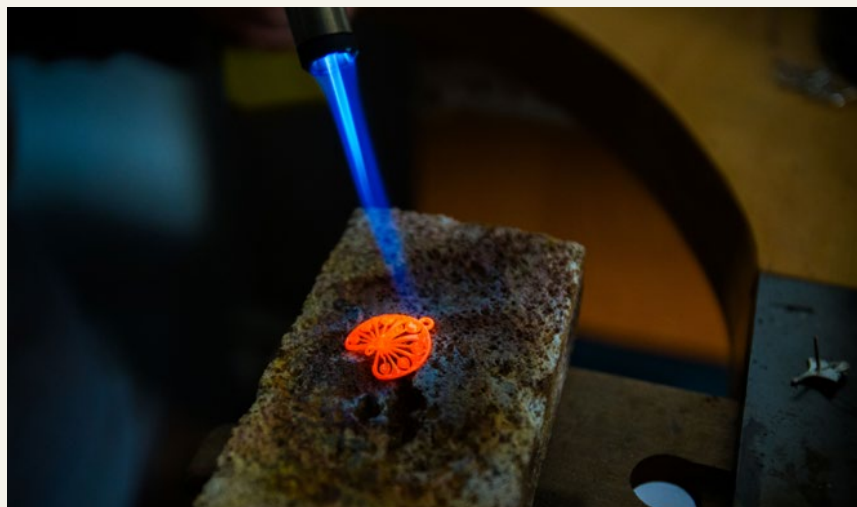
Titlul de „Tânăr Meșteșugar al Artei Populare”;

Titlul de Meșter Popular în Industrie Artistică;

Premiul Rodia (Gránátalma);

Premiul „Tânărul Meșter al Anului”;

Bursa artistică a Academiei Ungare de Arte (2020–2023).

🇬🇧 She perfected her craft after graduating from the Kós Károly School of Art in Debrecen. She chose to train as an enamel ornament maker on the recommendation of her former art teacher, Nóra L. Ritók.

She uses modern tools, steel instruments and an electric furnace to work with metals and enamel at high temperatures. She admires the old masters who were able to produce sophisticated tools for the meticulous processing of metal objects.

She has been a member of the Bihar Folk Art Association for over 25 years. She is grateful for the professional support and encouragement she has received from the former leader of the association, Marika Istvánné Török, since the beginning. As a member of the association, she participates in exhibitions, competitions and craft fairs. She is happy to pass on her knowledge in workshops and craft camps organised by the Bihar Folk Art Association.

Awards:

National Folk Art Exhibition (Budapest) – silver plaque and gold plaque; National Exhibition “The Banner of Our Craft” (Törökszentmiklós) – special prize; National Folk Art Exhibition (Budapest) – gold plaque; Title of “Young Craftsman of Folk Art”; Title of Master Craftsman in Artistic Industry; Rodia Award (Gránátalma); Young Craftsman of the Year Award; Artistic scholarship from the Hungarian Academy of Arts (2020–2023).

GYŐRI BALÁZS - faműves - Derecske

BALÁZS GYŐRI - sculptor în lemn - Derecske

BALÁZS GYŐRI - wood sculptor - Derecske

 Az asztalos szakma megszerzését követően, a nádudvari iskolában folytatta ismeretei gyarapítását, hogy fafaragó lehessen.

Galánfi András Kossuth-díjas fafaragó mellett ismerhette meg a mesterség alapjait, szépségeit. Tanulmányai folytatása során és szakmai tapasztalatai által mestere érdemesnek találta, hogy továbbvigye szakmai munkáját az oktatás területén is. Tizenkilenc éve tanít faműves mesterséget a Nádudvari Kézműves Szakgimnáziumban.

Szerepét a munkájában az oktatáson keresztül látja, hogy mesterségét továbbadja a következő generáció számára. Vallja, hogy ez a mesterség is része a népi műveltségnek és fontos, hogy az is maradjon.

A technológia fejlődésével jobb és fejlettebb eszközök, szerszámok segítik a munkafolyamatokat. Ezeket az eszközöket akár egy-egy munka alkalmával is szükségszerű beszerezni, hogy lépést tudjon tartani a kor kihívásaival.

A munkái több területet ölelnek fel. Az alkotás kezdetekor nagy figyelmet fordít a forrásanyag felhasználása során arra, hogy formavilágát, minta-kincsvilágát, jellegét megtartva hozzon létre új alkotásokat.

Győri Balázs szerint elődeink olyan mintát hagytak ránk, mely értékében, élhetőségében is áttemelhető a ma mindennapjaiba.

Díjai, elismerései: Népművészet Ifjú Mestere Díj; Junior Prima Díj

Kiállítások: Makoldi Sándor tanítványai kiállítás; Nádudvari Kézműves Iskola Szakoktatók és tanítványai kiállítás.

🇷🇴 După ce a obținut calificarea de tâmplar, și-a continuat studiile la școala din Nádudvar pentru a deveni sculptor în lemn.

A învățat bazele și frumusețea meseriei de la András Galánfi, un sculptor în lemn câștigător al premiului Kossuth. În timpul studiilor și prin experiența sa profesională, maestrul său a decis că este demn să-și continue activitatea profesională în domeniul educației. De nouăsprezece ani predă prelucrarea lemnului la Școala Profesională de Meșteșuguri din Nádudvar.

El consideră că rolul său în muncă este de a transmite meșteșugul său generației următoare prin educație. El consideră că acest meșteșug face parte din cultura populară și că este important să rămână așa.

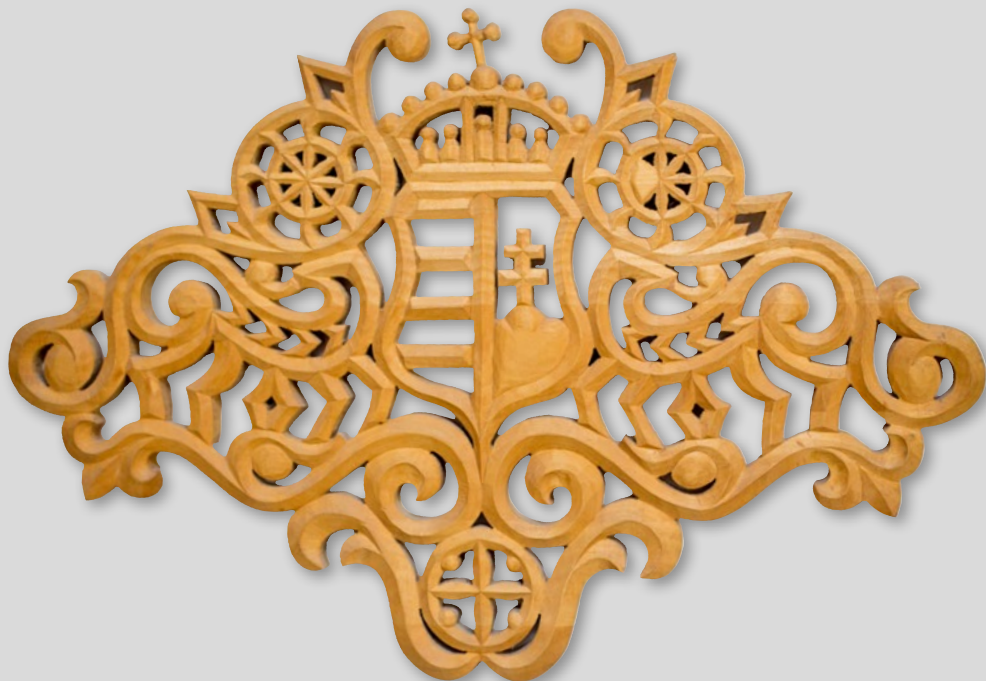
Odată cu progresul tehnologic, unelte și echipamente mai bune și mai sofisticate contribuie la îmbunătățirea proceselor de lucru. Este posibil ca aceste unelte să trebuiască achiziționate pentru lucrări individuale, pentru a ține pasul cu provocările vremii.

Lucrările sale acoperă mai multe domenii. La începutul procesului creativ, el acordă o mare atenție utilizării materialului sursă pentru a crea lucrări noi, păstrând în același timp forma, modelul și caracterul acestora.

Potrivit lui Balázs Győri, strămoșii noștri ne-au lăsat o moștenire care poate fi transferată în viața de zi cu zi de astăzi în ceea ce privește valoarea și viabilitatea sa.

Premii și distincții: Premiul Tânărul Maestru al Artei Populare; Premiul Junior Prima

Expoziții: Expoziția elevilor lui Sándor Makoldi; Expoziția profesorilor și elevilor Școlii de Artizanat din Nádudvar.

🇬🇧 After qualifying as a carpenter, he continued his studies at the school in Nádudvar to become a woodcarver.

He learned the basics and beauty of the craft from András Galánfi, a Kossuth Prize-winning woodcarver. During his studies and through his professional experience, his master decided that he was worthy of continuing his professional career in education. He has been teaching woodworking at the Vocational School of Crafts in Nádudvar for nineteen years.

He believes that his role in his work is to pass on his craft to the next generation through education. He believes that this craft is part of popular culture and that it is important that it remains so.

With technological progress, better and more sophisticated tools and equipment contribute to improving work processes. These tools may need to be purchased for individual works in order to keep up with the challenges of the times.

His work covers several areas. At the beginning of the creative process, he pays close attention to the use of source material to create new works, while preserving their form, pattern and character.

According to Balázs Győri, our ancestors have left us a legacy that can be transferred to everyday life today in terms of its value and viability.

Awards and distinctions: Young Master of Folk Art Award; Junior Prima Award

Exhibitions: Exhibition of Sándor Makoldi's students; Exhibition of teachers and students of the Nádudvar School of Crafts.

KONYÁRI SÁNDOR - rézműves - Debrecen

SÁNDOR KONYÁRI - meşter prelucrător de cupru - Debrecen

SÁNDOR KONYÁRI - copper craftsman Debrecen

 Édesapja fémmegmunkáló volt, kovácsként és hegesztőként dolgozott, lakatos munkákat végzett, így a fémek megmunkálásának szeretetét és praktikáit tőle tanulta.

A mesterséget Szoboszlai Gábor rézműves iparművésztől tanulta, akit példaképének is tekint. Nála dolgozott alkalmazottként is, majd 1996-ban átvette az akkor már 30 éve működő műhelyét a gépekkel, szerszámokkal együtt. Azóta önállóan viszi tovább a rézműves szakmát.

A termékeit hagyományos technológiával állítja elő, a mestere gépeit, szerszámait használva. Konyári Sándor termékeit többségében pásztorok használják munkájukhoz. Ilyenek például a juhászkampó, csengő, pergő, rézcsat, zabla, kengyel, stb.

Vásárokon, kiállításokon vesz részt, ahol igyekszik megmutatni az érdeklődőknek a mesterségét, megválaszolni a kérdéseiket, miként készíti a termékeit, milyen szerszámokat használ, hogyan csiszol, mintáz. Napjainkban már nem könnyű szerszámokat, gépeket, mintázó-beütő szerszámokat készíttetni a mesterségéhez. A vásárokon minden generáció igényt próbálja kiszolgálni; a gyerekeknek főleg csengők készülnek, amit szívesen ki is próbálnak és csodálják a hangjukat, dicsérik fényüket.

Kiállítások, vásárok: Olaszország; Románia; Szlovákia.

Díjak, kitüntetések: A Nemzeti Park Termék Védjegyes Termék Díjasa. Legnagyobb szakmai elismerése a Washingtonban megrendezett nemzetközi kézműves kiállításon és vásáron való részvétele, ahol 10 magyar kézműves társával képviseltethette a hazai népművészetet 2013-ban. Hajdú-Bihar Megyei Minőségi Termék díj 2005.

🇷🇴 Tatăl său era metalurg, lucrând ca fierar și sudor, și se ocupa și cu lăcătușeria, așa că de la el a învățat să iubească și să lucreze cu metalele.

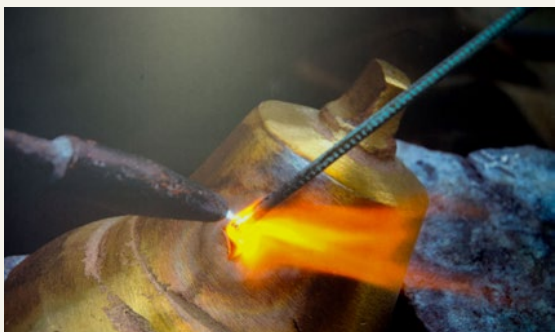
A învățat meseria de la Gábor Szoboszlai, meșter și artist industrial în prelucrarea cuprului, pe care îl consideră modelul său. A lucrat pentru el ca angajat, apoi, în 1996, a preluat atelierul său, care funcționa de 30 de ani la acea vreme, împreună cu mașinile și uneltele. De atunci, continuă să practice meseria de meșter în prelucrarea cuprului în mod independent.

Își produce produsele folosind tehnologia tradițională, cu mașinile și uneltele maestrului său. Majoritatea produselor lui Sándor Konyári sunt folosite de păstori în munca lor. Acestea includ cârlige pentru oi, clopote, zornăitoare, catarama de cupru, zăbale, scărițe etc.

Participă la târguri și expoziții, unde încearcă să-și prezinte meseria vizitatorilor interesați, să le răspundă la întrebări despre modul în care își realizează produsele, ce unelte folosește și cum le lustruiește și le decorează. În prezent, nu este ușor să obțină unelte, mașini și instrumente de decorare și ștanțare pentru meseria sa. La târguri, încearcă să satisfacă nevoile tuturor generațiilor; realizează în principal clopote pentru copii, care sunt fericiți să le încerce, să admire sunetul lor și să le laude strălucirea.

Expoziții, târguri: Italia; România; Slovacia.

Premii și distincții: Premiul Produsului cu Marcă Protejată de Parcul Național. Cea mai mare recunoaștere profesională a venit atunci când a participat la expoziția și târgul internațional de artizanat din Washington, unde în 2013 a reprezentat arta populară maghiară alături de 10 colegi artizani maghiari. Premiul pentru Produs de Calitate al Județului Hajdú-Bihar 2005.

LET

🇬🇧 His father was a metalworker, working as a blacksmith and welder, and also did locksmithing, so he learned to love and work with metals from him.

He learned his trade from Gábor Szoboszlai, a craftsman and industrial artist in copper processing, whom he considers his role model. He worked for him as an employee, then in 1996 he took over his workshop, which had been operating for 30 years at that time, along with the machines and tools. Since then, he has continued to practise the craft of copper working independently.

He makes his products using traditional technology, with his master's machines and tools. Most of Sándor Konyári's products are used by shepherds in their work. These include sheep hooks, bells, rattles, copper buckles, bridles, ladders, etc.

He participates in fairs and exhibitions, where he tries to present his craft to interested visitors, answer their questions about how he makes his products, what tools he uses and how he polishes and decorates them. Currently, it is not easy to obtain tools, machines and instruments for decorating and stamping for his craft. At fairs, he tries to satisfy the needs of all generations; he mainly makes bells for children, who are happy to try them out, admire their sound and praise their shine.

Exhibitions, fairs: Italy; Romania; Slovakia.

Awards and distinctions: National Park Protected Brand Product Award. His greatest professional recognition came when he participated in the international craft exhibition and fair in Washington, where in 2013 he represented Hungarian folk art alongside 10 fellow Hungarian craftsmen. Hajdú-Bihar County Quality Product Award 2005.

JAKÓ JOLÁN - mézeskalács készítő **Érmihályfalva**

JOLÁN JAKÓ - producător de turtă dulce **Valea lui Mihai**

JOLÁN JAKÓ - gingerbread maker **Valea lui Mihai**

 Jakó Jolán úgy nőtt fel, hogy nem ismerte a mézeskalácsot. Az általa lakott vidéken, az Érmelléken sem tud olyat, aki foglalkozott volna mézeskalács készítéssel. Első találkozása a mesterséggel egy Magyarországra tett látogatással kezdődött, amikor egy mézeskalácsot kapott ajándékba.

Óvodapedagógusként végezte el a „Kismesterségek oktatója” továbbképzést. A képzés során ismerkedett meg a mézeskalács készítéssel, a debreceni Radics László segítségével. Megszeretve a mesterséget, a mézeskalács készítésének fortéját és jó receptek után kutatva egyre több ismeretre tett szert, folyamatosan képezte magát, továbbtanult. Kutatásai és tanulmányai folytatásával ismerkedett meg Vargáné Orbán Anikóval (Csersegtomaj), aki példaképe lett.

Mind az Érmihályfalva által szervezett, mind pedig az egyesületek által szervezett kézműves napok állandó résztvevője. A közösségi alkalmakon foglalkozást tart gyerekek számára hagyományörző napok és óvodai foglalkozások keretében.

Nem csak hagyományos mézeskalácsokat készít, hanem újabb stílussal ötvözi a régit.

🇷🇺 Jolán Jakó a crescut fără să știe nimic despre turta dulce. În regiunea în care locuia, Érmellék, nu cunoștea pe nimeni care să producă turtă dulce. Prima ei întâlnire cu acest meșteșug a avut loc în timpul unei vizite în Ungaria, când a primit o turtă dulce cadou.

În calitate de educatoare la grădiniță, a urmat un curs de perfecționare în „Predarea meșteșugurilor mici”. În timpul cursului, a fost inițiată în arta preparării turtelor dulci cu ajutorul lui László Radics din Debrecen. S-a îndrăgostit de acest meșteșug și, căutând secretele preparării turtelor dulci și rețete bune, a acumulat din ce în ce mai multe cunoștințe, formându-se și învățând continuu. Prin cercetările și studiile sale, a cunoscut-o pe Anikó Vargáné Orbán (Czerszegtomaj), care a devenit modelul ei.

Participă regulat atât la zilele meșteșugului organizate de Valea lui Mihai, cât și la cele organizate de asociații. Organizează ateliere pentru copii la evenimente comunitare, în cadrul zilelor tradiționale și al activităților de grădiniță.

Nu numai că prepară turtă dulce tradițională, dar combină și vechiul cu noul într-un stil inedit.

🇬🇧 Jolán Jakó grew up knowing nothing about gingerbread. In the region where she lived, Érmellék, she did not know anyone who made gingerbread. Her first encounter with this craft took place during a visit to Hungary, when she received a gingerbread as a gift.

As a kindergarten teacher, she took a training course in “Teaching Small Crafts”. During the course, she was introduced to the art of making gingerbread by László Radics from Debrecen. She fell in love with this craft and, searching for the secrets of gingerbread making and good recipes, she accumulated more and more knowledge, training and learning continuously. Through her research and studies, she met Anikó Vargáné Orbán (Cserszegtömaj), who became her role model.

She regularly participates in craft days organised in Valea lui Mihai, as well as those organised by associations. She organises workshops for children at community events, traditional days and kindergarten activities.

Not only does she make traditional gingerbread, but she also combines the old with the new in a unique style.

DEZSŐNÉ BORBÉLY EMMA - szövő **Hajdúszoboszló**

EMMA DEZSŐNÉ BORBÉLY - țesătoare **Hajdúszoboszló**

EMMA DEZSŐNÉ BORBÉLY - weaver **Hajdúszoboszló**

 A szövést, a népi szövést rajztanári munkájához kötődően tanulta ki. A pályája kezdetén Fekete Borbála rajztanár, festőművész vitte el a debreceni Rajztanári Studióba.

A textillel való foglalkozás számára egy kitekintés volt, melyet Madarász Gyuláné, Kathy Margit inspirált. A szövés iránti szeretete is hozzájuk kapcsolódik. Az első, inkább iparművészeti jellegű szövött darabot az édesapja által készített szöges kereten készítette el.

Az eltelt évek alatt sok érdeklődőnek adta át a szövés ismeretét, szeretetét. Főiskolai hallgatónak 16 évig tanította a népi szövést. Szoros kapcsolatot tart a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnáziummal, amely egyedülálló az országban.

Madarászné Kathy Margit iparművész mellett példaképének tekinti még dr. Papp Lászlónét, aki a népművészet mestere. Életútjának meghatározó részét képezték azok a szövőtáborok, amelyeket Borbély Jolán etnográfus és Bakay Erzsébet iparművész szervezett.

A szöttekultúra szinte minden csoportját kipróbálta és igyekezett a legtöbb technikát megismerni, elsajátítani, munkáiban alkalmazni. 2009-től a debreceni guba került az érdeklődése középpontjába. A Kézműves Alapítvány segítségével megjelentették „A gubás mesterség” című művet.

A munkájához nagyon sokféle szövőeszközt használ, mindig amit megkívn a tervezett alkotás. A kézi fonó-, szövőeszközökön át a szövőszékekig. Legkedvesebb munkaeszköze a több, mint 100 éves szövőszéke, mely egy igazi műalkotás. A népi mesterségéhez az alapanyag beszerzése igen körülményes. A gyapjú, mint természetes anyag érdekli, főleg a racka juh gyapja, melyet a guba szövéséhez használ.

Kitüntetések: Népművészet Ifjú Mestere, a Debrecen Kultúrájáért Alapítvány alkotói ösztöndíja, a Népművészet Mestere.

Kiállítások: Debrecenben; Budapesten; Finnországban; Ningbó (Kína) városában; valamint Los Angelesben.

 Țesutul, în special cel popular, l-a învățat legat de activitatea sa de profesoară de desen. La începutul carierei sale, profesoara de artă și pictorița Borbála Fekete a dus-o la Atelierul Profesorilor de Artă din Debrecen.

Lucrul cu textile a reprezentat o perspectivă nouă pentru ea, inspirată de Gyuláné Madarász, Margit Kathy. Dragostea ei pentru țesut este, de asemenea, legată de ea. Prima sa lucrare țesută, cu caracter mai mult artistic-industrial, a realizat-o pe un cadru cu cuie confecționat de tatăl ei.

De-a lungul anilor, ea a transmis cunoștințele și dragostea sa pentru țesut multor persoane interesate. A predat țesutul popular studenților timp de 16 ani. Ea menține legături strânse cu Liceul Profesional de Meșteșuguri Populare din Nádudvar, care este unic în țară.

Pe lângă artista plastică Kathy Margit Madarászné, o consideră model și pe doamna dr. Papp Lászlóné, maestră a artei populare. Tabere de țesut organizate de etnografa Jolán Borbély și artista plastică Erzsébet Bakay au jucat un rol decisiv în viața ei.

A încercat aproape toate tipurile de țesut și s-a străduit să învețe și să stăpânească majoritatea tehnicilor și să le aplice în munca sa. Din 2009, interesul ei s-a concentrat pe guba din Debrecen. Cu ajutorul Fundației pentru Meșteșugari, a publicat o carte intitulată „A gubás mesterség” (Meșteșugul guba).

În activitatea sa folosește o gamă foarte largă de unelte de țesut, întotdeauna pe cele necesare lucrării planificate. Acestea variază de la instrumente de tors și țesut manual la războaie de țesut. Instrumentul ei preferat este războiul de țesut vechi de peste 100 de ani, care este o adevărată operă de artă. Obținerea materiilor prime pentru meșteșugul ei popular este foarte dificilă. Este interesată de lână ca material natural, în special de lâna oilor racka, pe care o folosește pentru țesutul guba.

Premii: Tânăr Maestru al Artei populare, bursă artistică de la Fundația Culturală Debrecen, Maestră a Artei Populare.

Expoziții: Debrecen; Budapesta; Finlanda; Ningbo (China) și Los Angeles.

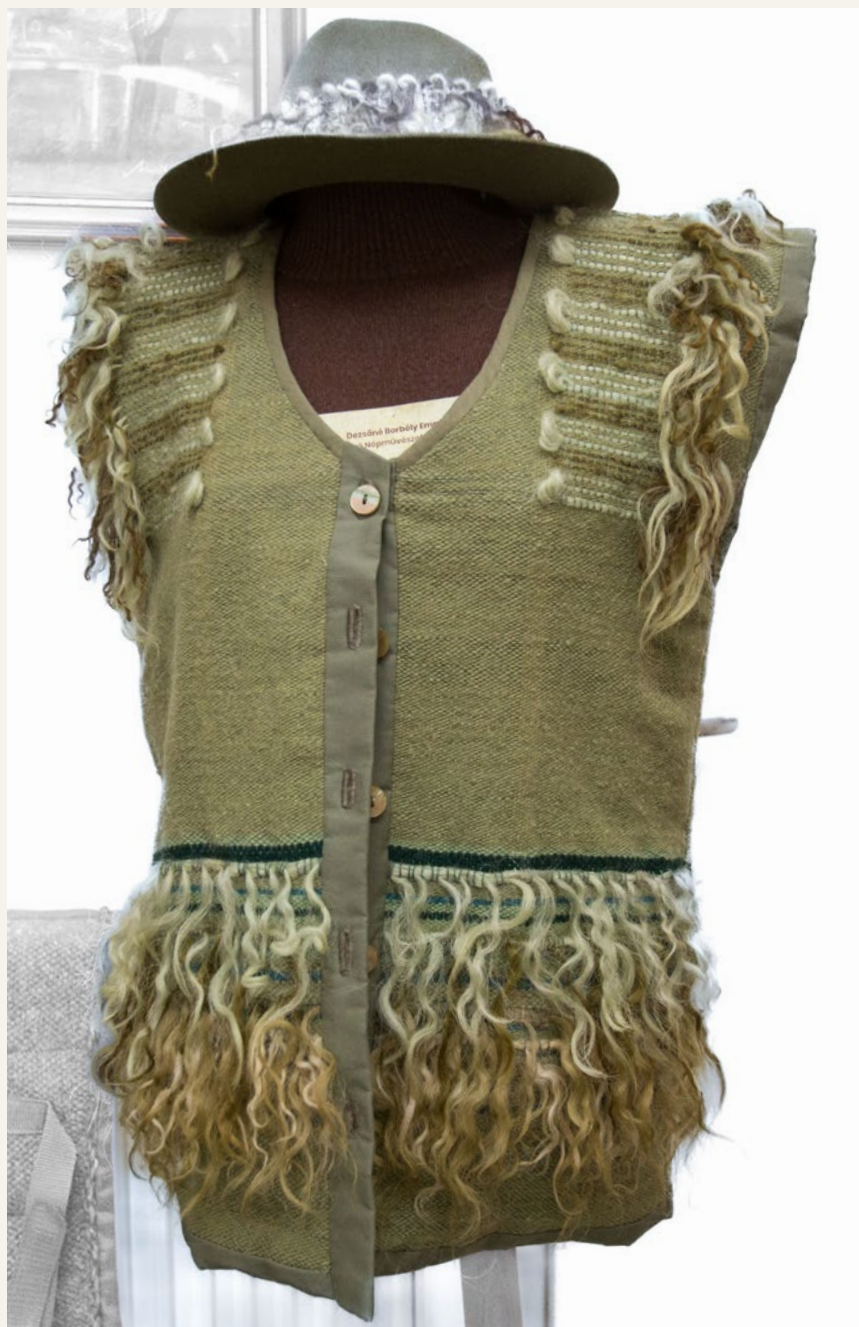

Gonggradi Zsuzs

andæ 1896

2910

🇬🇧 She learned weaving, especially folk weaving, in connection with her work as an art teacher. At the beginning of her career, art teacher and painter Borbála Fekete took her to the Art Teachers' Workshop in Debrecen.

Working with textiles was a new perspective for her, inspired by Gyuláné Madarász Margit Kathy. Her love of weaving is also linked to her. She made her first woven work, which was more artistic than industrial, on a frame with nails made by her father.

Over the years, she has passed on her knowledge and love of weaving to many interested people. She taught folk weaving to students for 16 years. She maintains close ties with the Nádudvar Folk Crafts Vocational High School, which is unique in the country.

In addition to the artist Kathy Margit Madarászné, she also considers Dr. Papp Lászlóné, a master of folk art, to be her role model. Weaving camps organised by ethnographer Jolán Borbély and artist Erzsébet Bakay played a decisive role in her life.

She has tried almost all types of weaving and has strived to learn and master most techniques and apply them in her work. Since 2009, her interest has focused on Debrecen guba. With the help of the Craftsmen's Foundation, she published a book entitled "A gubás mesterség" (The Craft of Guba).

In her work, she uses a wide range of weaving tools, always those necessary for the planned work. These range from spinning and hand weaving tools to looms. Her favourite tool is a loom that is over 100 years old, which is a true work of art. Obtaining raw materials for her folk craft is very difficult. She is interested in wool as a natural material, especially the wool of racka sheep, which she uses for weaving guba.

Awards: Young Master of Folk Art, art scholarship from the Debrecen Cultural Foundation, Master of Folk Art.

Exhibitions: Debrecen; Budapest; Finland; Ningbo (China) and Los Angeles.

OLÁH JÁNOS - fafaragó - Érsemjén

JÁNOS OLÁH - sculptor în lemn - Șimian

JÁNOS OLÁH - wood sculptor - Șimian

 Gyerekkorában mindig lenyűgözték a faragott tárgyak, bár akkor még nem is tudta, miért vonzzák ennyire. Kíváncsian figyelte az eszközöket, és gyakran próbált meg különféle játékokat, holmikát faragani. Az internetnek köszönhetően 17 éves korában ismerkedett meg a faragással.

Édesapja is szeret faragni, bár ő csak szerszámnyeleket készített, de valószínűleg tőle örökölte a fa megmunkálásának a szeretetét. Eleinte csak ékvéséssel próbálkozott és a bicska faragással, de ma már szoborformákat is készít. Ezek elég nagy méretűek, ezért munkájához láncfűrész is használ.

A településén kisebb-nagyobb munkái egyaránt fellelhetőek, sok egyedi házszámot készít. A faragás egy olyan tevékenység a számára, amelyben végtelenül sok lehetőség rejlik. Mindig lehet fejlődni, csiszolni a technikát, új formákkal kísérletezni és nemcsak hobbiként tekint rá, hanem egyfajta feltöltődésként is. Kikapcsolja, ellazítja, miközben alkothat.

Fontosnak tartja azt, hogy ez a mesterség megmaradjon a jövőben is. Oláh János úgy gondolja, hogy a két kezünk által készített tárgynak nagyobb eszmei értéke van, mint a géppel készített dolgoknak.

Általában olyan fából készít tárgyakat, amelyek megtalálhatóak az Érmelléken. Így akáccal, tölgyvel, cseresznyével, dióval, hárszal is dolgozik, mert minden fából lehet valamilyen szép tárgyat készíteni.

Kiállítások: Érmihályfalva; Parajd; Szováta.

🇷🇺 În copilărie, era fascinat de obiectele sculptate, deși la vremea aceea nu știa de ce îl atrăgeau atât de mult. Privea cu curiozitate uneltele și încerca adesea să sculpteze diverse jucării și alte obiecte. Datorită internetului, la vârsta de 17 ani a început să se familiarizeze cu sculptura în lemn.

Și tatăl său se bucură de sculptură, deși el a realizat doar mânere pentru unelte, dar probabil că de la el a moștenit dragostea pentru prelucrarea lemnului. La început, a încercat doar să cioplească și să sculpteze cu un cuțit de buzunar, dar acum realizează și sculpturi. Acestea sunt destul de mari, așa că folosește și o drujbă pentru munca sa.

În satul său se găsesc atât lucrări mici, cât și mari, iar el realizează multe numere de casă unice. Sculptura este o activitate care îi oferă posibilități nelimitate. Se poate perfecționa mereu, își poate rafina tehnica, poate experimenta forme noi și o consideră nu doar un hobby, ci și un fel de a se reîncărca. Îl relaxează și îl ajută să se destindă în timp ce creează.

El consideră că este important ca acest meșteșug să fie păstrat pentru viitor. János Oláh crede că obiectele realizate manual au o valoare sentimentală mai mare decât cele realizate cu mașini.

De obicei, realizează obiecte din lemnul care se găsește în regiunea Érmellék. Lucrează cu salcâm, stejar, cireș, nuc și tei, deoarece orice tip de lemn poate fi folosit pentru a crea ceva frumos.

Expoziții: Valea lui Mihai; Praid; Sovata.

MANÓHÁZ

🇬🇧 As a child, he was fascinated by carved objects, although at the time he did not know why they attracted him so much. He looked at the tools with curiosity and often tried to carve various toys and other objects. Thanks to the internet, at the age of 17 he began to familiarise himself with wood carving.

His father also enjoys carving, although he only made handles for tools, but it was probably from him that he inherited his love for woodworking. At first, he only tried to carve and sculpt with a pocket knife, but now he also makes sculptures. They are quite large, so he also uses a chainsaw for his work.

In his village, there are both small and large works, and he makes many unique house numbers. Sculpture is an activity that offers him unlimited possibilities. He can always improve, refine his technique, experiment with new forms, and he considers it not only a hobby, but also a way to recharge. It relaxes him and helps him unwind while he creates.

He believes it is important to preserve this craft for the future. János Oláh believes that handmade objects have greater sentimental value than those made by machines.

He usually makes objects from wood found in the Érmellék region. He works with acacia, oak, cherry, walnut and linden, because any type of wood can be used to create something beautiful.

Exhibitions: Valea lui Mihai; Praid; Sovata.

KOVÁCS KATALIN - szövő - Nagyvárad

KATALIN KOVÁCS - țesătoare - Oradea

KATALIN KOVÁCS - weaver - Oradea

 Az első találkozás a szövőszéssel 2011-ben volt, amikor édesanyja elvesztése után a beteg nővérének szövőszéket vásárolt. Az ország egyik elismert kézművesétől, Barta Józseftől rendelte a szövőszéket.

Eleinte textilhulladékból és gyapjúból két nyüsttel szőtt szőnyeget. Úgy érezte, hogy ez nem elég, tudását bővíteni kell. Békéscsabán ezért elvégzett egy tanfolyamot. Itt találkozott azzal az oktatóval, aki később mentora lett, Lakatos Istvánné Marika. A tanfolyam végén megvette a vászonszövésre is alkalmas szövőszékét.

A szövés a szenvedélyévé vált. Hitvallása szerint a szövőszékben töltött idő békét, nyugalmat ad, olyan állapotokat, amelyek majd a kézzel szőtt textíliákban megtalálhatóak. A szeretettel, lélekkel készült alkotások az alapanyagokon kívül a kézműves gondolatait, érzéseit, teljes lelkiállapotát hordozzák magukban, ami teljesen egyedivé teszi azokat.

Kézzel, szövőszéken sző vásznat, szőnyeget ritkábban. Az egyes anyagokra jellemző hagyományos technikákat alkalmazza. A vásznat négy és nyolc nyüsttel szövi és mintázza, mellette még a szedetttes, csánicsált, bögös, aszúr, kilim módszerrel dolgozik.

Kizárólag természetes szálakkal dolgozik. A szőnyegekhez pedig gyapjút és textilhulladékot használ.

Kiállítások: Számtalan munkáját zsűrizték és kiállításokon vesz részt.

Napjaink: Lányával Nagyvárad központjában egy kis műhelyt működtet. Lánya szintén sző. Műhelyükben mesterségbemutatót, foglalkozást tartanak gyerekeknek és felnőtteknek. 2021-ben felkerült a Homo Faber Guide térképére.

Prima ei întâlnire cu războiul de țesut a avut loc în 2011, când a cumpărat un război de țesut pentru sora ei bolnavă, după pierderea mamei sale. A comandat războiul de țesut de la unul dintre cei mai renumiți meșteri din țară, József Barta.

La început, țesea covoare din resturi textile și lână folosind două suveici. Simțea că acest lucru nu era suficient și că avea nevoie să-și extindă cunoștințele. Prin urmare, a urmat un curs în Békéscsaba. Acolo a cunoscut-o pe instructoroa care a devenit mai târziu mentora ei, Marika Lakatosné. La sfârșitul cursului, a cumpărat un război de țesut potrivit pentru țesut pânză.

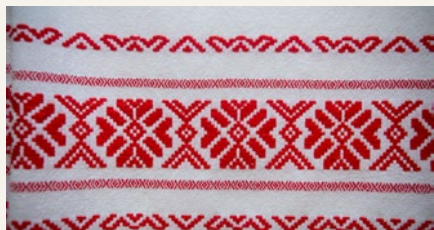
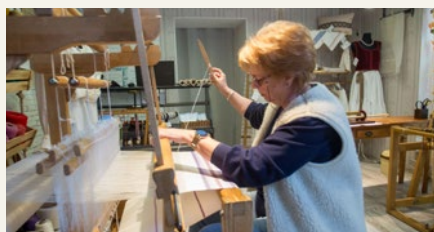
Țesutul a devenit pasiunea ei. Conform crezului ei, timpul petrecut la războiul de țesut aduce pace și liniște, calități care se regăsesc în țesăturile țesute manual. Creațiile, realizate cu dragoste și suflet, poartă nu numai materiile prime, ci și gândurile, sentimentele și înțelegerea stare de spirit a meșteșugarului, ceea ce le face complet unice.

Țese manual, la război și, mai rar, pânză și covoare. Folosește tehnici tradiționale specifice fiecărui material. Pânza o țese și o decorează cu patru și opt suveici, iar în paralel folosește și metode precum szedettes, csáncsált, bögös, aszúr și kilim

Lucrează exclusiv cu fibre naturale. Pentru covoare, folosește lână și deșeuri textile.

Expoziții: Numeroase lucrări ale sale au fost evaluate și expuse.

Astăzi: Conduce un mic atelier împreună cu fiica sa în centrul orașului Oradea. Și fiica sa țese. În atelierul lor, organizează demonstrații de meșteșug și ateliere pentru copii și adulți. În 2021, a fost adăugată pe harta Homo Faber Guide.

🇬🇧 Her first encounter with the loom took place in 2011, when she bought a loom for her sick sister after the loss of her mother. She ordered the loom from one of the most renowned craftsmen in the country, József Barta.

At first, she wove carpets from textile scraps and wool using two-heddle loom. She felt that this was not enough and that she needed to expand her knowledge. Therefore, she took a course in Békéscsaba. There she met the instructor who later became her mentor, Marika Lakatosné. At the end of the course, she bought a loom suitable for weaving cloth.

Weaving became her passion. According to her belief, the time spent at the loom brings peace and tranquillity, qualities that are found in hand-woven fabrics. The creations, made with love and soul, carry not only the raw materials, but also the thoughts, feelings and entire state of mind of the craftsman, which makes them completely unique.

She weaves by hand on a loom, mainly producing linen, and more rarely rugs. She applies traditional techniques characteristic of each material. She weaves and patterns linen using four- and eight-heddle setups, and also works with techniques such as szedettes, csáncsált, bögös, aszúr, and kilim.

She works exclusively with natural fibres. For carpets, she uses wool and textile waste.

Exhibitions: Many of her works have been evaluated and exhibited.

Today: She runs a small workshop with her daughter in the centre of Oradea. Her daughter also weaves. In their workshop, they organise craft demonstrations and workshops for children and adults. In 2021, she was added to the Homo Faber Guide map.

DR. PAPP LÁSZLÓNÉ - szövő - Debrecen

DR. PAPP LÁSZLÓNÉ - țesătoare - Debrecen

DR. PAPP LÁSZLÓNÉ - weaver - Debrecen

 Magyar-történelem-rajz szakos tanárként végzett az egri főiskolán, majd éveken át olaj- és pasztellképeket, s a rajztanári alkotótelepeken Szabó László irányításával grafikákat készített. Az 1980-as évek elején Józsa Jánostól és Morelli Edittől tanulta a tűzzománc-képek készítésének technikáit, majd a Kölcssey Művelődési Központban maga is vezetett tűzzománc szakkört.

A szövés alapjait az 1970-es években Aranyos Károlyné parasztasszonytól tanulta, a vászonszövést pedig Holb Margitka iparművésztől. További szakmai fejlődését Bakay Erzsébet iparművész, egyetemi tanár irányította. 1989-ben Népi Iparművész, majd 1994-ben a Népművészet Mestere lett.

Rajztanárként a személyes motivációja az érdeklődés mellett a szóni-tudás felhasználása és továbbadása volt.

A Kölcssey Művelődési Ház szövőszakkörét 18 éven át vezette, több mint 200 tanítványa volt, ahol a lányoknak, asszonyoknak sikerült a vászonszövést és a gyapjúszövést megtanítania.

Példaképének tekinti az országos szövőmozgalom két nagy egyéniségét: Borbély Jolánt és Bakay Erzsébetet, akivel közösen írták meg 1996-ban a „Népi vászonszövés” című kötetet, amelyben a gyakorlati kivitelezésre vonatkozó részt készítette el.

Belföldi kiállítások (számos kiállítása volt, melyet nagy sikerrel mutatott be, ezek közül néhány):

XIII. Országos Amatőr Képző- és Iparművészeti Kiállítás. Kecskemét, 1987;

Országos Textiles Konferencia és Kiállítás. Budapest, Néprajzi Múzeum, 1992;

A Reformátusok Világszövetsége XXIII. Nagygyűlése tiszteletére rendezett népművészeti kiállítás. Debrecen, 1997;

„A Népművészet Mesterei Hajdú-Bihar Megyében” 2015.

Külföldi Kiállítások: London 1993; Voralberg (Ausztria) 1993; Japán 1996.

Díjak, kitüntetések, elismerések (sok rangos elismerése között a következőket említjük):

Nívódíj. A Hajdú-Bihar Megyei Népművészeti pályázaton, 1987;

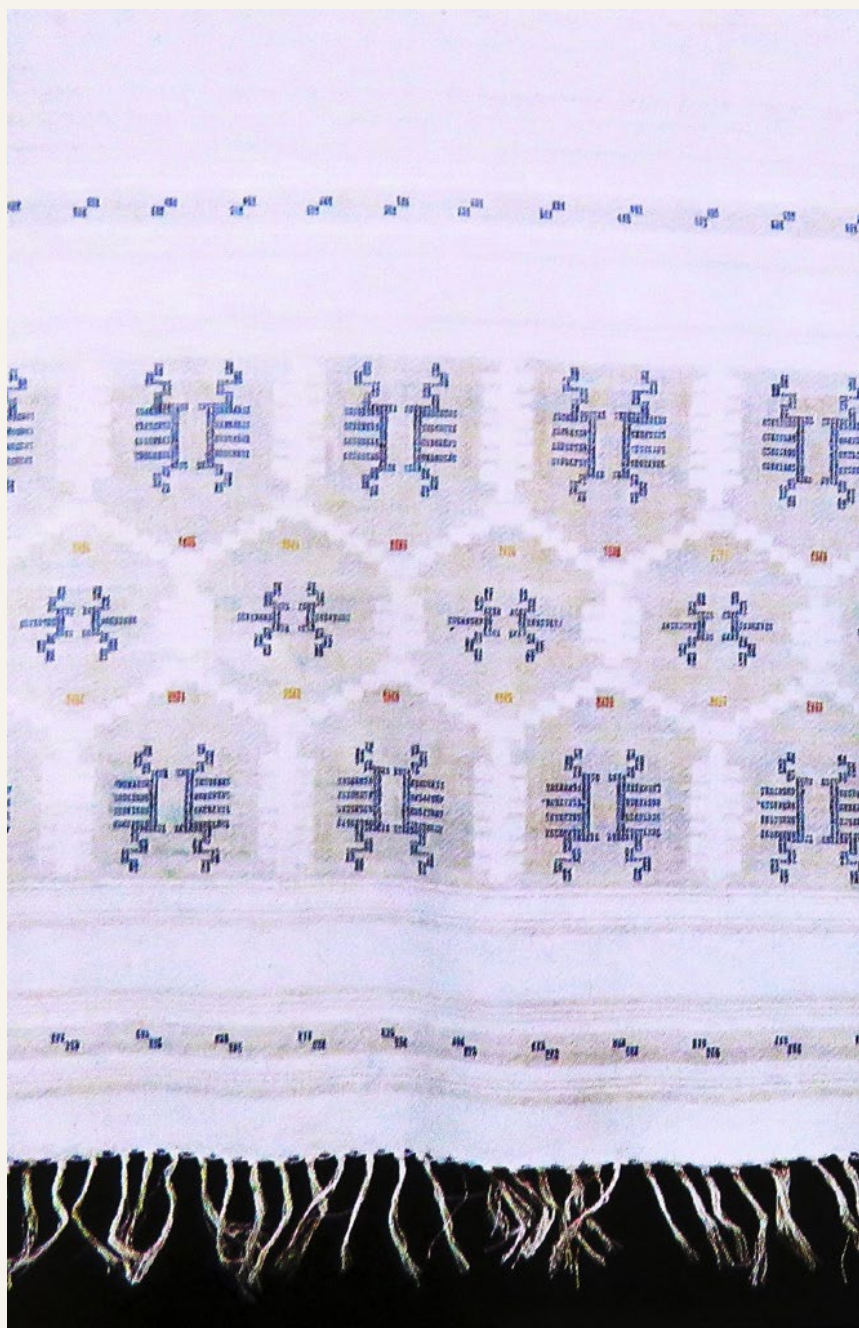
„Debrecen Kultúrájáért” díj, 1993;

Aranyplakett. XI. Országos Népművészeti Kiállítás, 1994;

Nagydíj. XIV. Országos Szóttespályázat, 1996;

„Debrecen Város Csokonai-díja”.

■ A absolvit facultatea din Eger ca profesoară de limba maghiară, istorie și desen, apoi, timp de mai mulți ani, a realizat picturi în ulei și pastel și, sub îndrumarea lui László Szabó, a creat grafice în cadrul taberelor de creație pentru profesori de desen. La începutul anilor 1980, a învățat tehnicile de realizare a lucrărilor în email de la János Józsa și Edit Morelli, iar apoi a condus un cerc de email în cadrul Centrului Cultural Kölcsey.

Bazele țesutului le-a învățat în anii 1970 de la țărănuța Károlyné Aranyos, iar țesutul de pânză de la artista plastică Margitka Holb. Dezvoltarea sa profesională a fost îndrumată de artista plastică și profesoară universitară Erzsébet Bakay. În 1989 a primit titlul de Meșter Popular în Industrie Artistică, iar în 1994 a fost recunoscută ca Maestră a Artei Populare.

Ca profesoară de desen, motivația sa personală a fost, pe lângă interesul pentru domeniu, folosirea și transmiterea cunoștințelor de țesut.

A condus timp de 18 ani cercul de țesut din cadrul Casei Culturale Kölcsey, a avut peste 200 de elevi și a reușit să le învețe pe fete și femei țesutul de pânză și țesutul de lână.

Le consideră modele importante pe cele două mari personalități ale mișcării naționale de țesut: Jolán Borbély și Erzsébet Bakay, cu care a colaborat pentru redactarea în 1996 a volumului Țesutul popular de pânză („Népi vászonszövés”), în care a realizat partea practică a execuției.

Expoziții naționale (a avut numeroase expoziții de succes, printre care):

a XIII-a Expoziție Națională de Artă Amator și Industrie Artistică, Kecskemét, 1987; Conferința și Expoziția Națională de Textile, Budapesta, Muzeul Etnografic, 1992; Expoziția de artă populară organizată cu ocazia celei de-a XXIII-a Adunări Generale a Uniunii Mondiale a Reformatei, Debrecen, 1997; Maeștrii Artei Populare din județul Hajdú-Bihar, 2015.

Expoziții în străinătate: Londra, 1993; Vorarlberg (Austria), 1993; Japonia, 1996.

Premii, distincții și recunoașteri (printre numeroasele sale recunoașteri de prestigiu, menționăm următoarele):

Premiul de excelență (Nívódíj) la Concursul Județean de Artă Populară Hajdú-Bihar, 1987;

Premiul „Pentru Cultura Debrecenului”, 1993;

Placheta de Aur la a XI-a Expoziție Națională de Artă Populară, 1994;

Marele Premiu la a XIV-a Competiție Națională de Țesut, 1996;

Premiul „Csokonai” al orașului Debrecen.

🇬🇧 She graduated from the university in Eger as a teacher of Hungarian language, history and drawing, then for several years she produced oil and pastel paintings and, under the guidance of László Szabó, created graphics at creative camps for art teachers. In the early 1980s, she learned enamel techniques from János Józsa and Edit Morelli, and then led an enamel circle at the Kölcsey Cultural Centre.

She learned the basics of weaving in the 1970s from the peasant woman Károlyné Aranyos and cloth weaving from the artist Margitka Holb. Her professional development was guided by the artist and university professor Erzsébet Bakay. In 1989, she was awarded the title of Master Craftsman in Artistic Industry, and in 1994 she was recognised as a Master of Folk Art.

As an art teacher, her personal motivation was, in addition to her interest in the field, to use and pass on her knowledge of weaving.

For 18 years, she led the weaving circle at the Kölcsey Cultural Centre, she had over 200 students and taught girls and women how to weave cloth and wool.

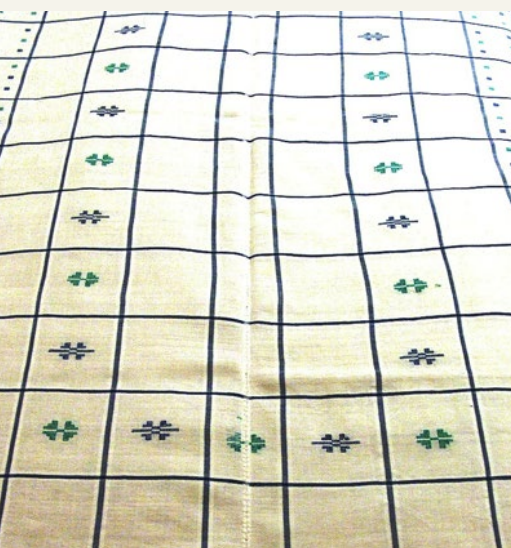
She considers the two great personalities of the national weaving movement, Jolán Borbély and Erzsébet Bakay, to be important role models. She collaborated with them in 1996 on the book *Népi vászonszövés* (Folk Cloth Weaving), in which she was responsible for the practical part of the execution.

National exhibitions (she has had numerous successful exhibitions, including): the 13th National Exhibition of Amateur Art and Artistic Industry, Kecskemét, 1987; National Textile Conference and Exhibition, Budapest, Ethnographic Museum, 1992; Folk art exhibition organised on the occasion of the 23rd General Assembly of the World Reformed Alliance, Debrecen, 1997; Masters of Folk Art in Hajdú-Bihar County, 2015.

Exhibitions abroad: London, 1993; Vorarlberg (Austria), 1993; Japan, 1996.

Awards, distinctions and recognitions (among her many prestigious recognitions, we mention the following):

Award of Excellence (Nívódíj) at the Hajdú-Bihar County Folk Art Competition, 1987;
The "For the Culture of Debrecen" Award, 1993;
Gold Plaque at the 11th National Folk Art Exhibition, 1994;
Grand Prize at the 14th National Weaving Competition, 1996;
Csokonai Award of the City of Debrecen.

Interreg

Co-funded by
the European Union

Romania - Hungary

Project title: „Romanian-Hungarian Cross-Border Cultural Living Lab”,
ROHU00618

Material editor: Hajdú-Bihar County Council

Publishing date: May/2026

The project is funded by the European Union under the Interreg fund and co-financed by Romania and Hungary.

The responsibility for the content of this material is that of the author(s).

The content of this material does not necessarily represent the official position of the European Union.

Kézműves kultúrák fenntartása
Păstrarea culturilor meșteșugărești
Sustaining Craft Cultures

